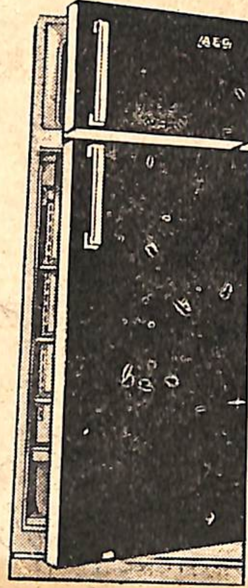
Akbaba

YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANINI Kazananlar BU SAYIDA

Demirel — Giden paşam, gelen ağam!...

İç yüzü

Soğutucuların iç yüzleri,
dış yüzlerinden belli olmaz...

Örneğin,
Poli-üretan'lı AEG
az yer kaplar,
çok yiyecek-içecek alır.
Çünkü ince duvarlıdır.

Meselenin iç yüzü de budur zaten...

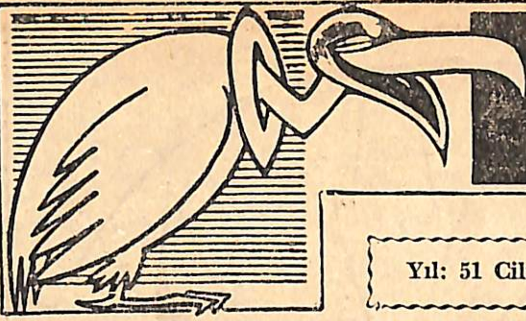
Öte yandan,
meselenin bir iç yüzü daha vardır.

Onu yalnız AEG bilir.
Poli-üretan uzmanı AEG...

AEG POLİ-ÜRETAN

"ince duvarlı soğutucular"

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 13 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 14 Mart 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

O'NUN SAYFASINDA O'NU ANARKEN

Çok güç... Binlerce sayfalık bir eseri, mini mini bir noktalı virgülün içine sıkıştırmak kadar güç...

Türk Edebiyatına, Türk diline geçen hizmetinden mi söz etmeli?...

Türk mizahının oluşmasını, gelişmesini sağlayan ve yarım yüzyıllık bir dönem içinde bu alanın **«Tek Seçicisi»** niteliğini koruyan **Yusuf Ziya Ortaç**'tan mı söz etmeli?...

Her birimizle ve her şeyi ile O'nun eseri olan ellibir yıllık **Akbaba**'nın, çıkış noktasından bugüne ulaşan öyküsünü mü ele almalı?...

Üstad **Yusuf Ziya Ortaç**'ı kırık-dökük anı yazılarının sınırlı çerçevesine sığdırmak öylesine güç bir iş.

* * *

Yalnız Akbaba mı O'nun eseri?...

En ünlüsünden, en gencine kadar **Türk Mizah Edebiyatı**'nın temel direkleri sayılabilecek her kalem, her fırça, O'nun kimliğinden ve kişiliğinden, O'nun üslûbundan ve zevkinden izler taşımıyor mu?...

* * *

«...... **Kırküç yaşını dolduran Akbaba, istiyorum ki bensiz de yaşasın yarın... Ona kimliğimin damgasını fazla vurmayım......»** diyordu rahmetli Ortaç Usta... Oysa, kimliğinin ve kişiliğinin damgasını yalnız Akbaba'nın üstüne değil, fakat aynı zamanda Türk Mizah Edebiyatı'nın üstüne vurmuş olduğunu çok iyi biliyordu.

Ama yine biliyordu ve diyordu ki: «...... **Kuşların en uzun ömürlüsü olan Akbaba, benim bıraktığım rakamların çok üstünde uçacaktır elbet...»**

* * *

Fiziksel varlığının göç ettiği uhrevî âlemde rahat uyu aziz Üstadımız!... **Akbaba**, Türk basın hayatının engin mavilikleri̇nde, her gün biraz daha artan bir güç, her gün senin ruhunu daha fazla şâdedecek bir canlılıkla uçuşuna devam ediyor...

AKBABA'yı kırkbeş yıl yarıştıran kurucumuz ve başyazarımız merhum Yusuf Ziya ORTAÇ

Devam eden yalnız Akbaba değil: Akbaba ile birlikte senin ruhsal varlığın da aynı diriliği, aynı tazeliği ile yaşıyor aramızda..

Dost meclislerinde öykülerin.. özel sohbetlerde nüktelerin.. kitaplık raflarında eserlerin.. Edebiyat Tarihinde yerin.. ve.. yazan kalemlerde, çizen fırçalardaki etkilerinle daha nice nice yıllar, nice nice zaman dilimleri boyunca hep yaşayacaksın bu gök kubbenin altında...

HARAÇ MEZAT!

GEÇEN hafta İngiliz hükümdarlarının ünlü Windsor Şatosunun yakınlarındaki özel bir parkta yetiştirilmiş on adet aslan bizim paramızla yaklaşık olarak ikiyüz bin liraya satıldı ve müşteriye teslim edilmek üzere bir İngiliz gemisiyle yola çıkarıldı.

Müşteri kimdi, biliyor musunuz?

Bir Afrika parkı!

Evet: İhmal, hastalık ve aşırı avlanma yüzünden Johannesburg yakınlarındaki bir korunma bölgesinde bile hayvanlar o kadar azalmıştı ki, hükûmet aslan ithal etmek zorunda kalıyordu. Bunun yararı da, vitaminli özel yiyeceklerle dünyanın en gürbüz aslanlarını yetiştirmesini bilen İngilizlere dokunmaktaydı.

İster Avrupa'da yaşayın, ister Afrika'da, ister gelişmiş olun, ister gelişmemiş, ister kapitalizme inanın, ister sosyalizme, 1973 yılında görmek ve anlamak zorundasınız ki çağdaş dünyanın tek başarı temeli var:

Satış.

Artık ne keşif yolculukları, ne fetih akınları, ne de başka türlü beleşçilik ve yağmacılıklar söküyor. Varsa yoksa satış, döviz, sağlam ticaret dengesi!

Bizim sayın büyüklerimiz ve yöneticilerimiz ekonomik kaygıların çok uzağındaki yüksek konularla uğraşadursunlar...

— Anayasa yeteri kadar sağa çekildi mi, çekilmedi mi?

— Mânevî şahsiyetlere toz konduranlara kırk katır mı gerek, kırk satır mı?

— Kaç profesörün ipi çekilse iyi olur?...

Bu arada halkımız ekonomik durumun pek iyiye gittiğine inandırılmak isteniyor. Bitmez tükenmez öğünmelerle ilân ediliyor ki geçen yıl Türkiye'nin «cârî işlemeler dengesi» ilk defa lehte kapanmıştır.

Aman ne iyi! Madem ki bu kadar dengeli işliyoruz, halimize şükrederek rahatımıza bakmaktan başka bir şey düşünmemeliyiz...

Ancak rahatımıza bakmadan önce bir kere bütün dikkatimizle rakamlara baksak iyi ederiz.

Nasıl sağlanıyor söz konusu denge?

Paramızı dışarıda ucuzlatıp fiyatlarımızı içeride alabildiğine arttırarak halkımıza yük bindire bindire ihracatımızı geçen yıl 885 milyon dolara çıkarmışız. Gelgelelim ithalâtımız tam 1 milyar 563 milyon dolara yükselmiş. Yâni satın aldığımız mallardan 678 milyon dolarlık eksik mal satmışız. Eskiye kıyasla aradaki fark azalmamış, artmış. Başka bir deyimle dış ticaret durumumuz iyiye değil, kötüye gitmiş.

Öyleyse nasıl olmuş da lehte kapanmış «cârî işlemeler dengesi»?

Cevabı biliyorsunuz tabii:

Yurt dışındaki işçilerimizin 732 milyon dolarlık döviz yollamaları sayesinde!

Elimizi şakağımıza koyup düşünmeliyiz iyice:

Bu öğünülecek bir durum mudur? Öğünmeyi bırakın, güvenilecek bir dayanak mıdır? Üstünde hiçbir kontrolumuz olmayan ülkelerdeki gelişmelere, yabancıların çıkar ve keyiflerine bu kadar bağlı kalmak neyin belirtisidir acaba?

İngilizlerin Afrika'ya aslan satması dünya piyasalarındaki alışverişlerin en çarpıcı örneği değil. Başka ülkeler de kolları sıvamış, en belâlı müşterilere bile haldır haldır neler satıyorlar, neler!

Amerika Rusya'ya renkli gazoz satıyor.

Rusya Sibirya'da yerin yedi kat dibinden tabii gaz çıkarıp Amerika'ya satıyor.

Burnumuzun dibindeki Papaz Makarios'un satış ustalıkları daha da şaşırtıcı:

Bu kara cüppeli tezgâhtar; dünyada başka hiçbir ülkenin kıviramadığı bir marifeti göstererek hem Arap'lara, hem de İsrail'lilere turizm satıyor. Ve o can düşmanlarının Kıbrıs'ta yanyana kuzu kuzu gezip eğlenmesini sağlayabiliyor bir kaç basit tedbirle...

Bizim ise işimiz gücümüz «dediğim dedik» diye tutturmak, ip çekme lâfı etmek, istatistiklere dilediğimiz anlamı vererek öğünmek!

Başlıca iki satış malımız var yâni:

Birincisi işçi.

Öteki de caka.

AKBABA

Uçtu, uçtu Milletvekili uçtu!

Muzaffer İZGÜ

GAZETELERDE haberi okur okumaz, «Tezkurtarır Özel Ambulâns Servisi» nin sahibi Cafer Cankurtaran, hemen telefona uzanarak Ankara'yı aradı. Telefon yıldırım olduğu için, biraz sonra karşısında milletvekili Cemâli beyi buldu.

— Aman Cemâli beyefendi nasılsınız? diye sordu.

— Aaa çok teşekkür ederim, iyiyim, siz nasılsınız?

— Efendim çok iyiyiz, sizlere duacıyız, Allah sizleri başımızdan eksik etmesin...

Milletvekili Cemâli bey, bu kez sordu:

— Hayrola, bir iş için mi aramıştın beni?

— Aman efendim, gazetedeki haberi şimdi okudum da...

— Yoo öyle bir şey yok, gerçi partimden istifa edeceğime dair birtakım dedikodular çıkardılar ama, bunun aslı astarı yok...

— Hayır beyefendi, ben sizi onun için aramadım. Hani şu «hamayil» meselesi var ya, milletvekilleri ipekten kırmızı beyaz renkli bir şeridi, sol omuzdan belin sağ tarafına kadar uzanacak şekilde takacaklarmış da...

— Haa, düşündünüz, nasıl olsa altıyüz parlamenter var dediniz, Meclis bu ipek şeridi toptan alır dediniz, bunun sizden alınması için her hangi bir yardımım mı?

— Değil efendim, hemen o haberle ilgili bir haber vardı gazetede. Bakınız diyor ki gazete, yeni kabul edilen içtüzüğe göre bundan böyle milletvekillerinin özel araçlarına olsun, bindikleri araçlara olsun öncelik tanınacak, bu araçlara geçiş üstünlüğü verilecek...

— Haa anladım!...

— Efendim zatıâliniz de biliyorlar, bendeniz burada özel ambulâns işletmekteyim. Gerçi özel ambulânsımızın sireni, sonra tepesinde ışığı falan var ama, hiçbir zaman geçiş üstünlüğümüz yok... Nedense ne trafik polisleri aldırış ediyorlar bu işe, ne araba vapurları, ne de araç sahipleri... Bu bakımdan diyordum ki, acaba sizi...

— Beni cankurtaranın önüne mi bindireceksiniz?

— Aman efendim yanlış anlamayınız, elbette böyle bir fikrimiz yok. Bu zamanda biliyorsunuz her şey reklâmla, yâni şey diyecektim ki, nasıl söyleyeyim efendim, şimdi biz gazetelere şöyle bir ilân verirsek, «Artık bundan böyle canınızı bize güvenebilirsiniz, özel ambulânsımızın önünde milletvekili Cemâli Çokcemal oturmaktadır. Bu sayede hastanız kan kaybına uğramaksızın istediğiniz hastaneye beş dakika içinde ulaştırılır.» İşte böyle bir reklâm, bizim için büyük bir kazanç olur beyefendi.

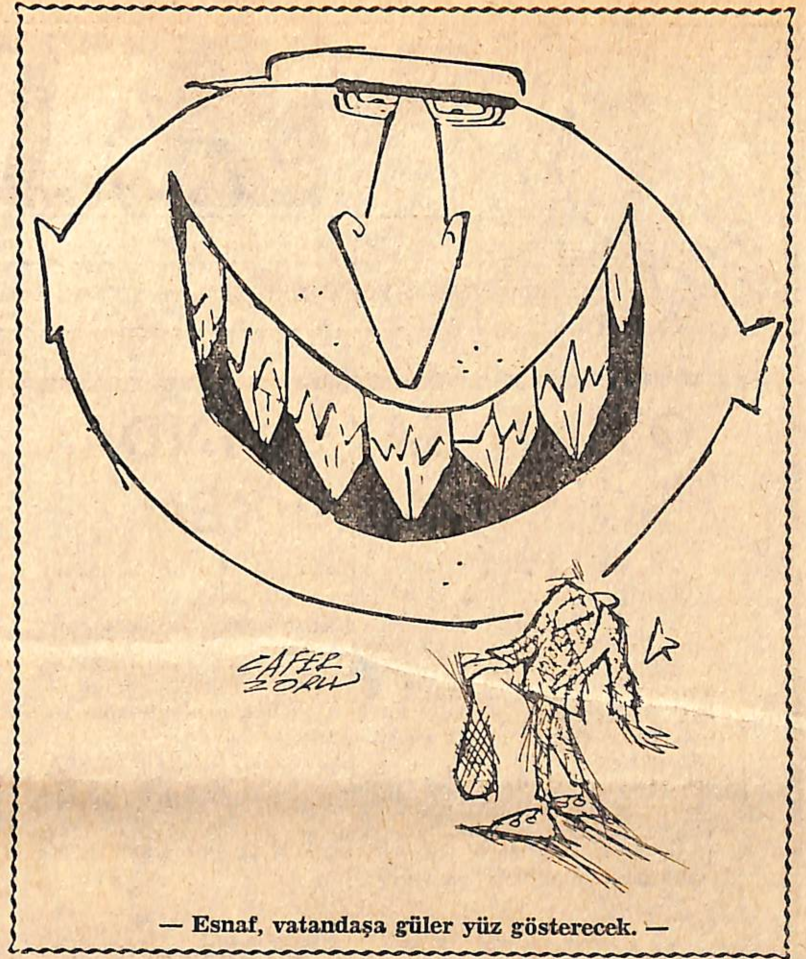
Milletvekili Cemâli bey sordu:

— Pekiyi benim ismim sadece reklâmlarda geçecek, başka işe karışmayacak mıyım?

— Vallahi beyefendi nasıl desem bilmem ki, elbette müşterilerimiz üzerinde bu reklâmın gerçek olduğu kanısını uyandırabilmemiz için, hani ilk bir kaç gün bizim cankurtaranın önünde gitmekle, cankurtaranımızı şereflendirirseniz, bu bizim için çok büyük bir lûtuf olur... Elbette, biz de bu lûtfunuza karşılık...

Cemâli bey:

— Yoo yoo, dedi, katiyyen para işi olmaz. Biz her daim vatandaşın emrindeyiz...

— Esnaf, vatandaşa güler yüz gösterecek. —

— Beyefendi acaba yarınki gazetelere reklâmı varsem, siz öbür gün burada olabilir misiniz?

— Ne demek, elbette!!...

Cafer Cankurtaran, sevinçle ellerini oğuşturdu, sonra oturdu gazetelere gönderilecek ilânları hazırladı.

«Garantili can kurtarıyoruz. Sayın milletvekili Cemâli Çokcemal idaresindeki ambulânslarımıza hastalarınızı bindirerek yüzde yüz hayatlarını kurtarınız.»

Bu reklâmın gazetelerde çıktığının üçüncü günü, «Hayat Kurtaran Ambulâns Servisi» nin bir reklâmı çıktı, hem de sekiz sütun üzerine, kocaman kocaman puntolarla:

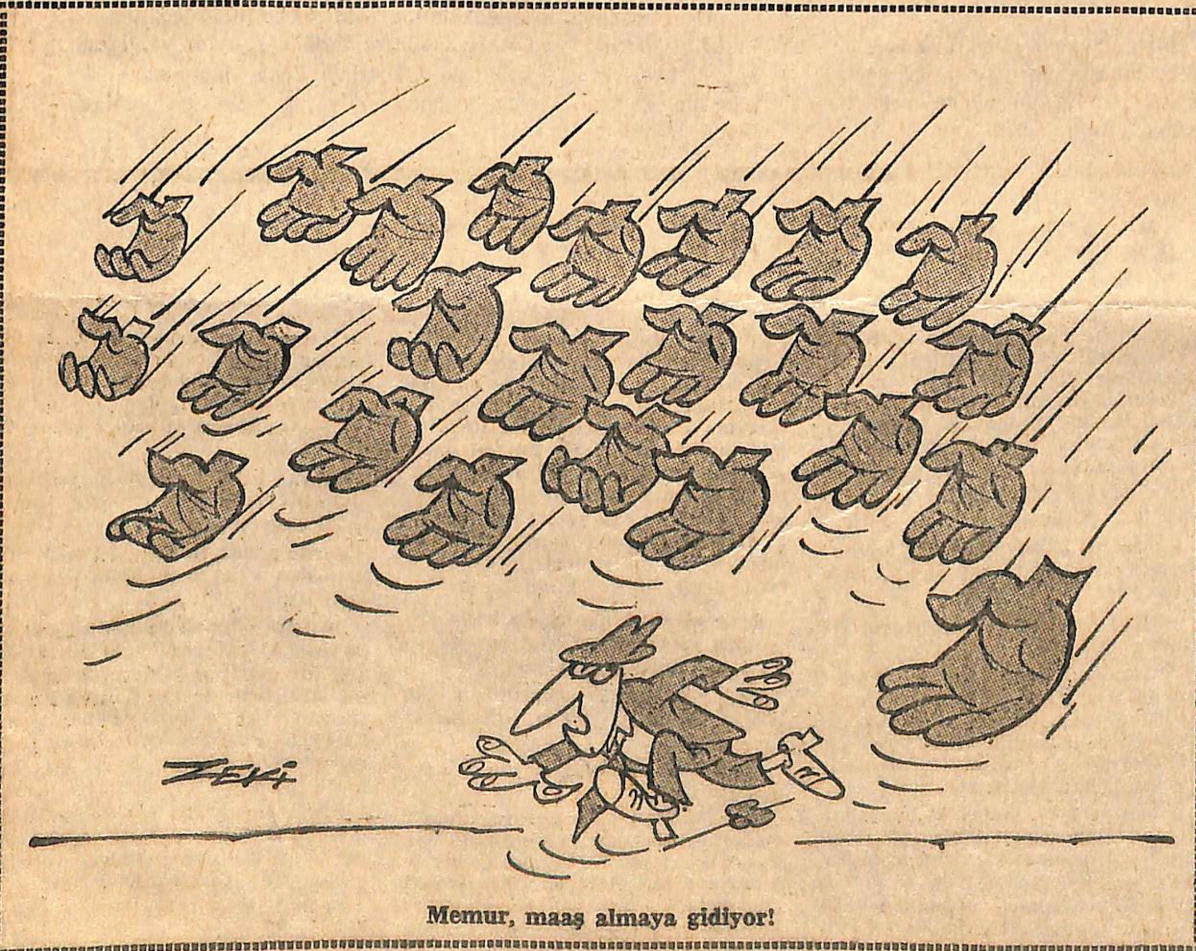
«Özel Ambulâns Servisimiz, çifte milletvekilli son model ambulânslarla hizmetinizdedir. Bir defa tecrübe kâfidir. Şişli'den Cerrahpaşa Hastanesini dört dakikada alıyoruz. Bize bir telefon kâfidir.»

Üç gün sonra başka bir firmanın ilânı çıktı gazetelerde:

«Özel Ambulâns Servisimiz beş milletvekillidir. En fazla geçiş üstünlüğüne sahip olan özel ambulâns servisi, biziz. Bir tecrübe menfaatiniz icabıdır.»

Hani sağolsunlar, hiçbir milletvekili de bu iş için para almıyorlardı. Sadece vatandaş hizmetindeydiler hepsi o kadar... Hem o denli vatandaş hizmetinderdi ki, hastaların yanı sıra kabzımalların da yardımlarına koştular. Bu tüzük çıktıktan sonra, bir yığın milletvekili Harem Araba Vapur İskelesi civarında dolaşmaya başladılar. Hepsi de birtakım kamyonları bekliyorlardı. Kimisi Antalya'dan gelecek olan Hoş Nakliyat Şirketinin ıspanak yüklü kamyonunu bir an önce karşıya geçirmek için bekliyordu, kimisi Adana'dan gelecek olan Turfanda Nakliyat Şirketinin bezelye yüklü kamyonunu bir an önce karşıya geçirmek için bekliyordu, kimisi de özel bir şirkete bağlı olmayıp, kendi istekleriyle, sadece vatandaşın hizmetinde bulunabilmek için orada bulunuyorlar, istenen kamyon tarafından angaje edilerek şoför mahalline biniyorlar ve kamyonu saatlerce kuyrukta bekletmeksizin Sirkeci'ye geçirtiyorlardı... Maksat nasıl olursa olsun, vatandaşa hizmetti...

Muzaffer İZGÜ

Memur, maaş almaya gidiyor!

Akbaba
TELEVİZYON
Sunan: Dağların Çocuğu

PROGRAM

Merhaba sevgili seyirciler!...

(Ne haber?... Beğendiniz mi yeni elbisemi?... Eeee... Ne yaparsın birader... Görücüye çıkmış kız gibi her gün... İşte anlayın gerisini... Kravatım mı?... Şey... Onu şeyden aldım... Neyse... Başka zaman söylerim...)

Evet... Bugünkü yayınımızın programını veriyoruz: Yayınımıza bir reklâm programı ile başlayacağız. Bir reklâm programını STÜDYO KONSERİ izleyecek. Bu programa katılan sanatçı Lebit Yurdoğlu. Sonra efendim, (ÇELİŞKİLER ÜLKESİ) programımızda park yasağı olan yerlerde trafik otolarının nasıl park yaptığını gösteren eğitici bir program sunacağız... (Ninnoş!... Televizyon başındasın dii mi?... Sakın ayrılma ekranın önünden... Bak, ne konuşmuştuk seninle?... Başımı hafifçe sola bükersem sana selâm yolluyorum demektir. Dilimle dudağımı ıslatırsam.. biliyorsun dii mi?... Ahhh!... Yavvvrum beniiim!... Her şeyin gizlisi, yasağı güzel, dii mi?...)

SPOR HABERLERİ programımızda geride bıraktığımız karşılaşmaların en önemlisi olan CHP — MGP maçını sunacağız. Daha sonra 1973 Ekim ayında yapılması beklenen SEÇİM KUPASI KARŞILAŞMASI'na ilişkin bir yorum dinleyeceksiniz.

I REKLÂM

FO - FO - FO FOVER

Fo - fo - fo Fover
Ne kızar, ne döver.
Arasıra söver.
Her sövdükçe sever.
Her sevdikçe över.
Gece demez sever
Gündüz demez sever.
Mutfağa girer söver

Yatak odasında sever
Fo - fo - fo Fover!...

FO — VER erkeklerini tercih ediniz!... İdeal kocada aranan tüm nitelikler FO — VER erkeklerinde... Seksten aşk'a kadar.. villâdan köşke kadar... Her şey FO — VER erkeklerinde.

STÜDYO KONSERİ

Sevgili seyiricler,

Bu haftaki stüdyo konserimizde klâsik, neoklâsik, demokratik ve bürokratik nihavent faslından kürdili hicazkâr ve de acemaşiran, Acem aşırmak olanağı bulunmadığı zamanlar kollarını politikacıların boynundan aşıran ünlü ses yıldızlarımızı dinleyeceksiniz!

Solistimiz, eski Köy İşleri Bakanı, eski CHP'li ve İzmir Milletvekili **Lebit Yurdoğlu.**

Umumî istek ve hususî sipariş üzerine huzurlarınıza çıkan sayın Yurdoğlu, oynak bir İzmir türküsü okuyacak. Türkünün ilk dörtlüğünün ilk satırını okurken gözlerini ve ellerini CHP Genel Başkanı **Bülent Ecevit**'e ve CHP Senato üyesi **Hıfzı Oğuz Bekata**'ya yönelten sevimli sanatçımızı **TV. Akbaba** mikrofonu ile, mikrofonumuzu ve ekranımızı da sizlerle başbaşa bırakıyorum:

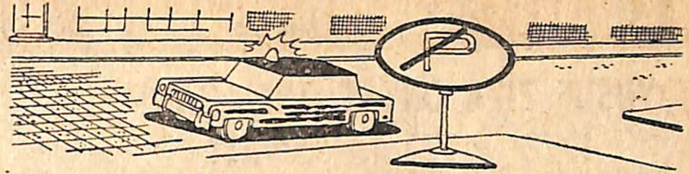
Bir dalda iki kiraz
Biri al, biri beyaz
Dönmemi istiyorsan
Kontenjanda başa yaz

Sallasana sallasana mendilini
Biraz kezsen iyi olur sen dilini!

Bir dalda iki ceviz
Aramız derya - deniz
Siz CHP'de, ben burda
Ne bet kaldı, ne beniz.

Sallasana sallasana mendilini
Biraz kezsen iyi olur sen dilini!

ÇELİŞKİLER ÜLKESİ

Şu gördüğünüz araba... Plâkasını görüyorsunuz... Tepesindeki alârm lâmbasını da görüyorsunuz... Bir trafik otosudur...

Şimdi lûtfen, bu trafik arabasının park ettiği yere bakar mısınız?... Ne görüyorsunuz?... Koskocaman bir yuvarlak... Bu yuvarlağın içinde koskocaman bir **(P)** harfi... Ve de (P) harfinin üzerinde koskocaman bir çapraz çizgi...

Evet, sevgili seyirciler!... Şimdi hep beraber boydan boya çizilmiş **(P)** harfinin anlamını bulmaya çalışalım:

— Peştemal yasağı! mı diyorsunuz?... Belki... Ama görüyorsunuz ki buralarda hamam, filân yok... Üstelik mikro mini eteklerin moda olduğu bir ülkede **(Peştemal Yasağı)** nın gereği de yok di mi efendim?...

— Portakal Yasağı!... mı dediniz?... Olabilir... Olabilir ama... Biliyorsunuz ki portakal soymayı ve de portakal yemeği yasaklamak, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesine aykırıdır. Soymasını, doymasını ve de yemesini bilen tüm vatandaşlar için olgun ve dolgun portakalları yemek demokratik çelişkiler ülkesinin temel haklarından biridir...

Evet sayın seyirciler!... Alkışlarınızla programımıza devam ediyoruz... Söyleyin bakalım yuvarlak içinde iptal edilmiş **(P)** harfi, başka ne olabilir?...

— Pantalon Yasağı!... mı buyurdunuz?... Yooo!... Bunda yanıldınız işte... Ve de **(Sil Baştan)** yaptınız... Ve de aldığınız bütün puanları kaybettiniz... Rica ederim, nasıl olur Pantalon Yasağı?... Kalçalarının en yuvarlak çizgilerini geometrik bir düzen anlayışı içinde vitrinlemeye çalışan tüm hanımların pantalon giydiği bir dönemde **(Pantalon Yasağı)** koymak, dişisel yurttaşlarımızın kişisel giyim özgürlüklerini kısıtlamak değil midir?...

— Park Yasağı!... mı diyorsunuz?... Bravvvooo!... Pantalonlu kızlarımızın sayısı kadar bravvooo size!...

Evet sevgili misafirler, saygı değer seyirciler!... Trafik otosunun park ettiği yerde gördüğünüz levha **(Park Yasağı)** levhasıdır... Yâni burada hiçbir Belediye Başkanı park yapamaz, yaptıramaz... Biliyorsunuz ki parklar ve çocuk bahçeleri daima yeşil saha olarak ayrılan bölgelerde yapılır... Oysa burası Çelişkiler Ülkesi başkentinin ana caddelerinden biridir... Caddenin ortasında yeşil saha da yapılamaz, çocuk bahçesi de, park da...

Ve... zaten... gördüğünüz trafik arabası... **(Park Yapılamaz)** levhasının etrafında herhangi bir parkın yapılıp yapılmadığını araştırmak ve de oralarda eğer **(Park)** yapmakta olanlar varsa onlara ceza kesmek için görevlendirilmiş bir özel ekiptir... Anladınız mı efendim?...

Spor Haberleri :

CEAŞPE SPOR — MEGEPE KARŞILAŞMASI

İkinci Lig'in iki iddialı takımı CHP Spor ile MGP Spor, geçtiğimiz haftalar içinde Millet Meclisi Bütçe Stadında karşılaştılar.

Ceaşpe Spor'un takım kaptanı Ecevit, günlerden beri kampa çekilmiş bulunan oyuncularını sahaya sürmeden önce, uygulanacak taktiği uzun uzun açıklamasına rağmen maç beklenildiği kadar mükemmel olmadı.

Megepe Spor'un sağ açığı **Hamdi Hamamcıoğlu**, CHP kalesine ilk şutu çektiği sırada sahanın ikinci yarısı birden karıştı.

Arkasından **CHP Spor**'da sürekli olarak sol açık oynayan **Orhan Birgit**, Megepe kalesini sıkıştırmaya başladı.

Oldukça hâdiseli ve heyecanlı geçen maç süresi içinde CHP Spor'dan Kâmil Kırıkoğlu, **Cavit Angın, Cengizhan Yorulmaz, Hüseyin Dolun,** Megepe Spor kaptanı Turhan Feyzioğlu'na bağırıp çağırmaya başladılar.

Maç 3 - 3 berabere devam ederken **CHP kaptanı Ecevit** taraf tuttuğu iddiasiyle oyunun orta hakemi (Millet Meclisi Başkan Vekili) **Turhangil**'e sataşmak istedi.

Bir hayli çekişmeli geçen karşılaşma, CHP Spor'un kaptanlarıyla birlikte sahayı terketmesi sonucu yarım kaldı.

SEÇİM KUPASI

Ekim ayında yapılması beklenen geleneksel **Seçim Kupası Karşılaşması** için Millî Lig'in bütün takımları şimdiden antrenmanlarına başlamışlardır.

Şampiyonluğuna muhakkak nazarı ile bakılan Ape Spor takımı, geçtiğimiz haftalar içinde Ceaşpe Spor'un as oyuncularından **Millet Meclisi Başkan Vekili ve Sivas Milletvekili Vahit Bozatlı**'yı bir gece içinde kendi takımına transfer etmiştir.

Öte yandan **Depe Spor Takımı**, Seçim Kupası Karşılaşması için şimdiden ciddî hazırlıklara başlamıştır.

Depe Aday Kadrosu, takım kaptanları **Ferruh Bozbeyli** ile yaptıkları özel bir toplantıda, Ekim ayında yapılacak şampiyonluk maçında Ape Spor'u bir hayli terleteceklerini söylemişler, ancak bu terletme işinin sonunda DP oyuncularının nezle olmaması için liste başı adaylıklarının şimdiden garantiye bağlanmasını önermişlerdir.

YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANINI KAZANANLAR

YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI 1972 - 1973 YARIŞMASI

GELENEKSEL yarışmamızın konusunu saptayıp adını koyarken bunun, yarışmacılar bakımından göründüğü kadar kolay bir iş olmadığını biliyorduk da, böylesine çok sayıda eserle karşılaşacağımızı doğrusu ummuyorduk sevgili okurlar. Yarım yüz. yıllık Cumhuriyeti tüm ayrıntılarıyla şiirin potasında eritmek, kalem ve zekâ oyunlarıyla düz yazıya dökmek, iki fırça darbesiyle karikatüre çevirmek çok güçtü elbet. Fakat hiç değilse bu yıl için kolay konulara sırt çevirmek zorundaydık. Varlığımızı borçlu olduğumuz iki büyük insana şükran duygularımızı dile getirebilmek için. Biri, Cumhuriyeti kurup milletine özgürlüğü armağan etmişti; biri, AKBABA'yı kurup halkına gülmeyi öğretmişti.

Aramızda yoklar bugün. Fakat eserleri ayakta.

Cumhuriyeti, Babıâli'de karşılamıştı AKBABA. Yeni Türkiye'nin temeli atılırken, bir yaşındaydı. Osmanlılığı kafalardan atıp devrimlerin gerçekleşmesini sağlamak ne kadar güçse, AKBABA'yı yaşatmak da o kadar güçtü o yıllar. Eski yazının yerini yeni yazı almış, okur oranı yok denecek kadar azalmıştı. Ama milletçe verilen büyük bir uygarlık savaşında kişisel çıkarlara önem verecek yaratılışta bir insan değildi ki ORTAÇ. İstanbul sokaklarını çiğneyen düşman çizmelerini gördükçe galeyana gelen, çiçeği burnunda genç bir sanatçı için esaretten kötü ne vardır dünyada? Mustafa Kemal orduları İstanbul'a girerken, AKBABA kanat çırparak alkışlıyordu muzaffer kumandanı. Kalemini, O'nun süngüsünün emrine verdi. Çarşının Türkleştiğini, bankanın Türkleştiğini gördü. Türk fabrikalarında Türk işçisinin, Türk tezgâhlarında Türk kızının çalıştığı günleri gördü. Ve gün geldi, efsaneleşen ATATÜRK'ü gördü. 1933'te AKBABA 11 yaşında idi, Cumhuriyet 10 yaşında... Her sayfasında, her satırında bir sevinç bağırışı vardı:

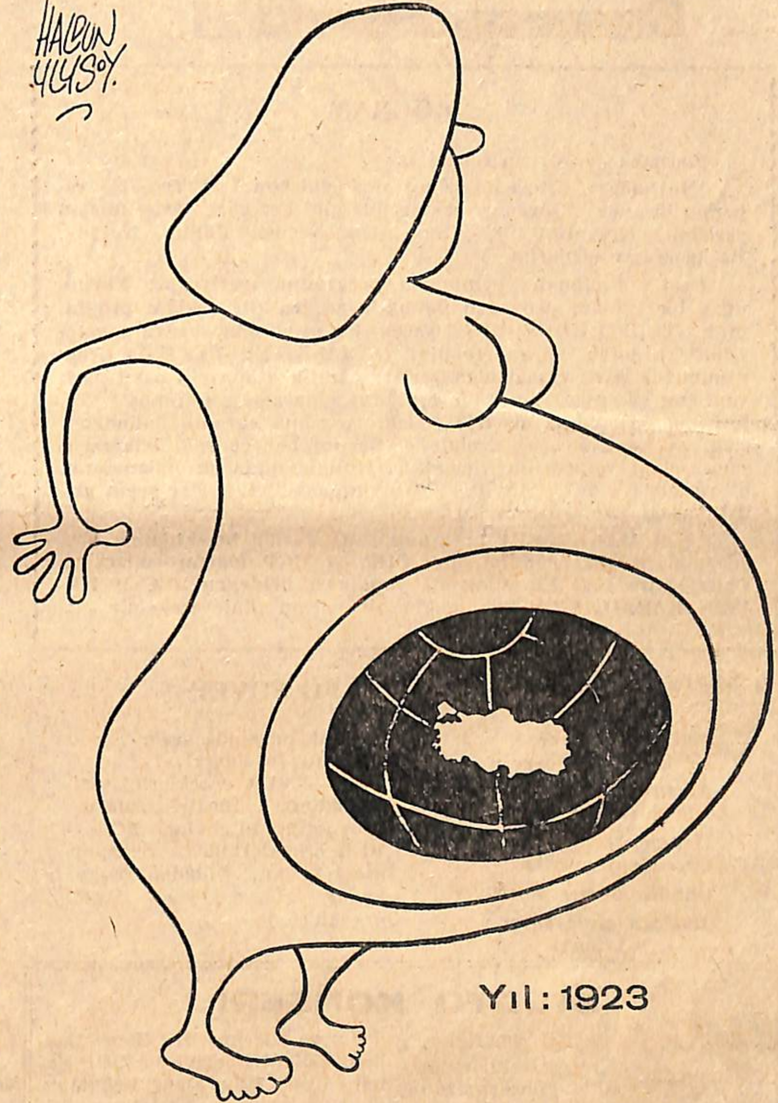
«Çıktık açık alnla on yılda her savaştan...
On yılda onbeş milyon genç yarattık her yaştan!»

Yazılarımızdan umut, çizgilerimizden gurur taşıyordu. Cumhuriyet tarihinin bütün olayları, satır satır, çizgi çizgi AKBABA'dadır.

ATATÜRK'ün Cumhuriyeti 50. yılını kutlarken, Yusuf Ziya Ortaç'ın AKBABA'sı bir mücadele ortaklığının sonsuzluğa dek sürecek tutkusuyla, sayfalarını kucak kucak bu konuya açmıştı işte. Çok sayıda eser katıldı bu büyük yarışmaya. Ne var ki, «Güç bir iş» olduğunu yazımızın başında da söylediğimiz gibi, karikatür dışında amacımıza yüzde yüz uygun şiir ve nesir bulamadık. Böyle bir konunun sanatı ikinci plâna iteceğini biliyorduk. Öyle oldu. Fakat açıkça söylemek gerekirse, zevkle, gururla tek tek okuduk hepsini. Yarışma dışı bırakmaya gönlümüz razı olmadı. Hem yarışma ödülünü dağıtmış olmak, hem de bu güzel çalışmaları okurlarımıza sunmak için yaptığımız seçmeleri yayımlamaya, eser sahiplerine «Mansiyon» dağıtmaya karar verdik.

AKBABA, eser sahiplerini candan tebrik eder, başarılar diler.

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ (2000.— T.L.) KAZANAN KARİKATÜR

I. MANSİYON (500.— T.L.) KAZANAN ŞİİR

ELLİNCİ YIL MARŞI

Geliyor uzaklardan bize yön veren sesin,
İçimizde sen Atam sönmeyen meşalesin;
Yüce Cumhuriyeti sen kurdun, sen yaşattın,
Uygarlık göklerine yeni bir güneş kattın.

Selâm, binlerce selâm Cumhuriyetimize!
Kutlu olsun elli yıl! Türk'üz ne mutlu bize!

Ay - yıldız göğsümüzde parıldıyor, zindeyiz,
And içtik ayrılmadık, Atam bak izindeyiz.
Cumhuriyet canımız, damarlarımızda kandır,
Onu korumak Türk'e en büyük şeref, şandır.

Selâm, binlerce selâm Cumhuriyetimize!
Kutlu olsun elli yıl! Türk'üz ne mutlu bize!

Eserlerle donattık yurdun dört yanını tam,
Senden aldık ilhamı, emrine uyduk Atam.
Ulusça bir anıtız sonsuz gökleri delen;
Cumhuriyet bayraktır ufkumuzda yükselen.

Selâm, binlerce selâm Cumhuriyetimize!
Kutlu olsun elli yıl! Türk'üz ne mutlu bize!

Zafer BARIŞ

KENDİ KALEMİNDEN

HALDUN ULUSOY

İstanbul'da dünyaya gelmişim. Günlerden 5 Ocak 1955'miş.

Çocukluğumun hayal dolu, düş dolu ilk beş yılı tek ağabeyim ile birlikte Bakırköy sokaklarında koşturmakla geçti. Babam, Bakırköy PTT'sinde görevliydi o yıllar.

Dünyayı ilk kez altı yaşında tanıdım. 1961 Ağustosunda annemi yitirerek... Ağabeyim yatılı, babam insanlardan kaçar olmuştu. Yalnız yaşamayı seçti. Bense aynı yılın Eylül'ünde Ankara'da dedem, anneannem, dayılarımın yanında ilkokula başladım.

Cebeci İltekin İlkokulu 1966 Haziranında bitti. Giriş sınavından sonra kendimi T.E.D. Ankara Koleji'nde buldum. 1970 Haziranında da orta kısmı bitirip lise kısmına devam ettim. Halen Kolej Lise kısmında öğrenimime devam ediyorum.

Şimdilik karikatür çalışmalarımı derslerle birlikte yürütüyorum. Uğraş olarak seçtiğim karikatüristlikte ilerlemek en büyük dileğim.

Resim, ilkokul öncesi başlayan büyük hevesti. İlkokul süresince devam etti, ortaokul yıllarında yerini karikatüre bıraktı. Resim hevesti, karikatür tutku oldu.

İlk yayınlanan karikatürünü orta ikinci sınıfta iken okul gazetesinde gördüm.

O günlerde karikatür tutku olmaktan çıkıp, hastalık haline geldi. (Tatlı bir hastalık). Kendim çizip, kendim bakıyordum. Bir de gelen konuklara gösteriyordum.

Sonra Akbaba'nın «Sizin İçin» sayfalarında gördüm çizgilerimi.

Bizde karikatür gerçekten gurur duyulacak bir seviyede. Pek çok ülkeyi bile geçtiğimiz söylenebilir.

Sanatçılara «baba», «ağabey» olmuş, ellerinden tutmuş, Akbaba okulunun kurucusu büyük insan Yusuf Ziya Ortaç'ı hürmetle anıyorum.

Kazandığım ilk karikatür ödülünün bu yüce insanın adına düzenlenmiş olması da mutluluklarım büyüğü.

I. MANSİYON (500 T.L.) KAZANAN NESİR

CUMHURİYETİN HÂTIRA DEFTERİ

29 Ekim 1973

ÇOK sevinçliyim bugün. Çünkü ellinci yaşıma girdim Türkiye'de. Tam elli yıl geçmiş doğumumdan bu yana. Sevinçleriyle, üzüntüleriyle, kavgalarıyla, barışlarıyla, başarı ve başarısızlıklarıyla tam elli yıl...

Bir rejimin yaşantısında elli yıl ne ki?... Gençlik yıllarımı yaşıyorum daha. Ama Türkiye'de yaşadığım elli yıl diğer ülkelerdeki elli yıllara hiç benzemiyor. Her yönüyle ilginç bir elli yıl bu...

Doğumum bile ilginç Türkiye'de. Beni doğuran olaylar dizisi içinde dünyada eşi görülmeyen bir kurtuluş savaşı var. Bu savaşı başarıyla sonuçlandıran bir halk önderi, benim dünyaya gelişimi kolaylaştıran her şeyi gerçekleştirmiş. Hem de çok kısa bir sürede... Ve ben O'nun ellerinde dünyaya gelmişim. Diğer ülkelerde de benim dünyaya gelişime önayak olmuş halk önderleri var, ama ne yalan söyleyeyim, ben en çok bu önderi seviyorum. Mustafa Kemâl Atatürk'ü...

Çocukluğumun ilk yıllarını anısıyorum. Ne kadar iyi bakılıyordum. El bebek, gül bebektim âdeta. Çünkü O'nun ödü kopardı bana bir şey olacak diye. Sağlıklı bir bünyeye kavuşmam için ne gerekse yapardı. Devrimler adını verdiği vitaminler benim kemiklerimi sağlamlaştırdı, toprağa daha güçlü basmamı sağladı. O yıllarda bana karşı bir söz söylemek kimin haddine? O derhal kanat gererdi bana.

Onuncu yaş günümde nasıl da heyecanlıydı? «Az zamanda çok ve büyük işler yaptık» diyordu. Büyük bir mutluluk içinde olduğu sesinin titreşimlerinden belliydi. Gerçekten on yaşıma geldiğimde iyice gürbüzleşmiştim. Bunun nedeni elbette yapılan işlerin çokluğu ve büyüklüğüydü. O yıl yapılan yaşgünü şenlikleri hiç unutamam.

O'nun varlığıyla güvenli ve mutlu olarak yaşantımı sürdürüyordum. Ancak onbeş yaşımdayken kaybettim O'nu. En büyük koruyucum yoktu artık. Ama ölmeden çok önce beni düşünmüş ve varlığımı genç kuşaklara amanet etmişti. Beni artık yaşayan Mustafa Kemal'ler ideali koruyacaktı.

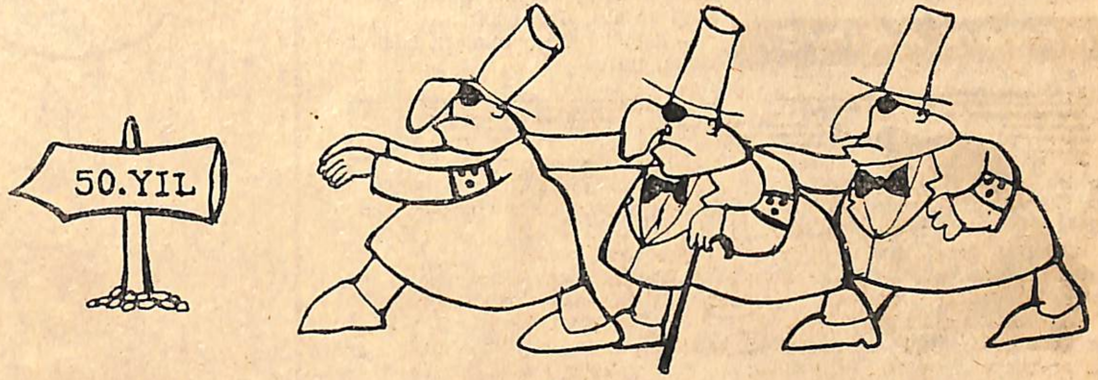
Gerçekten de öyle oldu. O'nun ölümünden sonra geçen yıllarda neler yaşamadım ki?... Zaman oldu, geriye dönüş özlemcileri beni öldürmek için pusu kurdular. Zaman oldu, koruyucum olarak bildiğim genç kuşaklar içinden bir kaç kişi bana hançer çekmeye kalktı. Fakat yaşayan Atatürk her dar günümde yanımdaydı. Atatürk idealini öldürmeye kimsenin gücü yetmezdi zaten.

Bugün ellinci yaşgünümü kutluyor herkes. Artık herkes vatandaşlığının bilincinde. Tüm yurttaşlar çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma hedefini benimsemiş. Benim varlığımla kıvanç duyuyorlar, haklarını benimle elde ettiklerini biliyorlar. Bu büyük bir aşama ve benim en büyük başarım kuşkusuz.

Dışarda şenlikler gün boyu sürüp gidiyor. Işıl ışıl yanıyor gözlerim. «Bu ulus her şeye lâyık» diyorum kendi kendime. «Daha az zamanda, daha çok ve büyük işler yapmak gerek» diyorum. Yine O'nu hatırlıyorum.

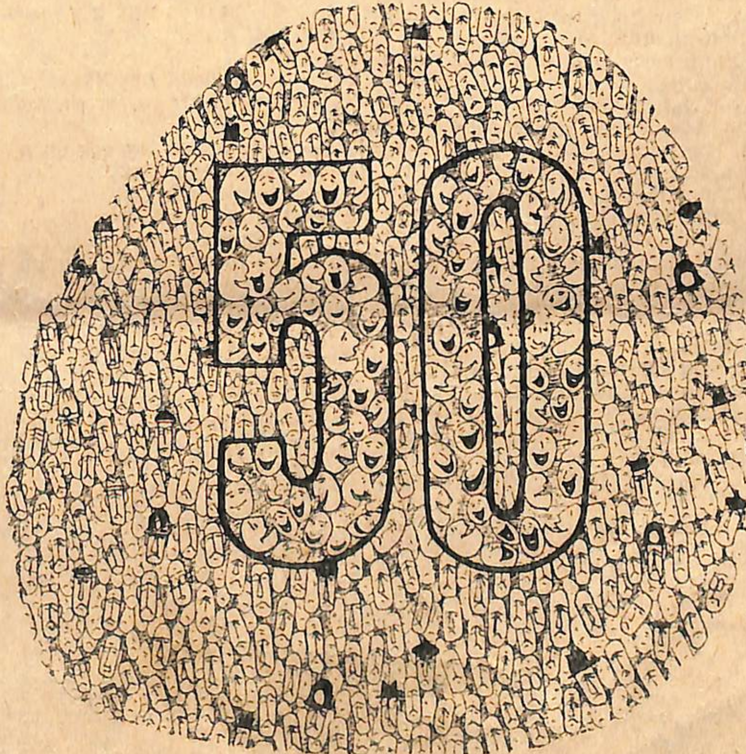
T. Tamer AKALIN
Dik Sokak 10/6
Aydınlıkevler — ANKARA

I. MANSİYON (500.— T. L.) KAZANAN KARİKATÜR

Mehmet ÇUHADAR (Arkeolog)
Arkeoloji Müzesi, Larende Caddesi — KONYA

2. MANSİYON KAZANAN KARİKATÜR

Serdar SALGIRLI
Hacettepe Üniversitesi Alman Filolojisi. (Öğrenci)
Meneviş Sok. No: 68/3 — Aşağı Ayrancı/ANKARA

2. MANSİYON KAZANAN ŞİİR

BİZ

Ben...
Sen...
O...
Hayır... Biz...
Bu, CUMHURİYETİMİZ...

«Elim» yok... Ellerimiz...
Alınlar ak, kalb temiz
Bu, CUMHURİYETİMİZ...

Müslüman baş üstünde
Yobazların yeri yok.
Daima ileri var
Fakat asla geri yok...

Yalnız, Tarihimizde
Geriyi tanırız biz.
Bu, CUMHURİYETİMİZ...

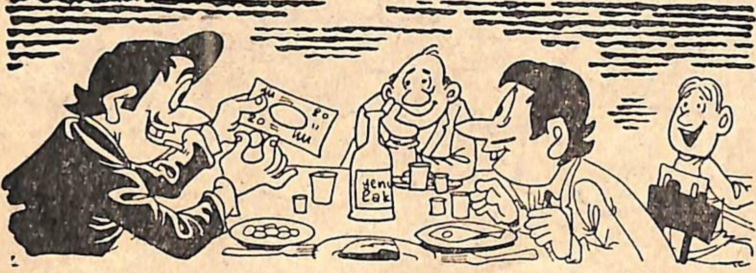
Savunuruz yürekle
Kafayla ve bilekle
Hiç çökmeyeceğiz diz
Bu, CUMHURİYETİMİZ...

10,
30,
50.. Değil
Ebediyen bekçiyiz
Bu, CUMHURİYETİMİZ...

Ali ERAYDIN
Toprak Ap. D. 7, Sakızağacı
Acıbadem. Kadıköy — İST.

Fahri Maliye Bakanı

KENAN AKINCI

KALIN bir duman vardı meyhanenin içinde. Bu şoför milleti, çoğunluğu sis lâmbası gibi ayrıntılara inmeyecek kadar meslek onuru taşıdıklarından gözleri alışık; en uzaklarındakileri bile rahatça tanıyorlar. Ben seçemiyorum. O yüzden yerime geçtikten sonra bir süre gözlerimi kısıp bakındım. Bu arada Ziya:

— Hoşgeldin Hasan efendi, demiş.

— Hoşbulduk Dilâver, demişim.

Dilâver:

— Ben buradayım Hasan efendi! demiş.

— Ooo!... Orda mısın Hilmi? Nasılsın iyi misin? demişim.

Kapıyı açtılar, duman biraz eseldi de; herkesi yerli yerine koyabildim:

— Ee, hepimiz buradayız bakıyorum... dedim.

Her akşam aşağı yukarı aynı kişiler toplanırdı Şişko Âdem'in meyhanesine. Yalnız ben haftanın iki gününde gelirdim.

Ziya:

— Aç şu radyoyu be Âdem aga!... Kulaklarımızın pası silinsin bakalım...

Âdem aga yukardaki radyoya uzanırken Ziya da koştu, göbeğiyle devirmesin diye, önündeki rakı şişesiyle ölçeği biraz ileriye çekti.

Bir temsil çıktı radyoda. Yabancı dilden çevrilmiş. Kişiler konuşuyorlar:

«— Fakat anlayamıyorum, Pıtır bunu bana nasıl yapar?...»

«— Peter'den her şey beklenir kızım.»

Kızın babası olacak... Karışıyor söze:

«— O Petır alçağı bir canavardır!»

«— Pıtır için böyle konuşmazsın baba... Bütün suç Şörli'de!»

«— Hayır kızım, yanılıyorsun. Şirley'in hiçbir suçu yok.»

«— Elbette yavrum... Şerli'ye haksızlık ediyorsun...»

Dilâver patladı:

— Âbi, kapa gözünü seveyim şunu be... Peter Pıtır'a bozulmuş... Pıtır Pütür'ün dalgasına taş atmış... Kafa şişirmek bunlarınki!...

— Hah! dedi Ziya. Saim âbimiz geldi. Asıl temsil şimdi başlıyor işte.

En yakınımdaki Hilmi'ye «Niçin?» der gibilerden baktım.

— Çok antikadır bu, dedi. Bak şimdi buraya girdi ya... Kırk para harcamaz! Karnını doyurur, rakısını içip kafayı bulur, belki üstüne para da alır; öyle çıkar.

— Kimden alıyor bunları, Âdem agadan mı?

— Yok canım... Senden benden...

— Boş çıkmaz yâni?...

— Çıkmaz. Hem de kimden bir şeyler koparacağını çok güzel kestirir. Ne yapar eder, alacağını alır. Biz ona «Maliye Bakanı» deriz.

— Neden o?

— Çokçası dargelirlilere askıntı olur da ondan.

İlgiyle bakıyorum Saim ağabeye. O da bizi gördü ve selâm verip gülümsedi. Geldi yanımıza oturdu. Hilmi'yle bir süre dereden tepeden konuştular.

Ben rakımı yudumlarken onları dinliyorum. Saim ağabey hiç de söyledikleri gibi görünmüyor. Oldukça hoşsohbet bir adam. Üstelik oldukça da görgülü. Konuşurlarken ara sıra bana dönerek, «Öyle değil mi efendim?» diye soruyor. Konuşmalarına beni de katmak inceliğini gösteriyor böylece.

Bir ara üzerinde sigara aradığımı görünce, hemen önümdeki paketi uzattım. Birini çekip yaktı. Gülümseyerek teşekkür etti. Sandalyesini benimkine yaklaştırarak:

— Dediğim gibi beyefendi, dedi. Bazı insanlar göz göre göre gerçeği inkâr ediyorlar. Karaya ak diyorlar... Örneğin, şu bir sigara paketidir değil mi?

Bunu söylerken benim «Bafra» yı aldı eline.

— Evet, dedim.

— Adam buna sigara demiyor işte. Kibrit diyor! Hayır, kibrit değil sigaradır, diyorsun; gözüne baka baka kibrittir diye direniyor...

Bafra hâlâ elindeydi.

— Böyledir bu insanlar, diye sözünü tamamlarken, paketi cebine indirdi.

Ne kadar dalgın adam! Kafası çalışan kişilerde oldukça sık rastlanan bir özellikti bu. Arkadaşlar onun bu mâsum özelliğini ne kadar da yanlış yorumlamışlardı!... Bu durum karşısında, sigaramı geri istemek gibi bir kabalıkta bulunamazdım elbette.

— Neyse... İçelim. Hadi sağlığınıza!

— Fakat... şey... o kadeh!...

Ne var ki yetişemedim. Yine dalgınlıkla, kendisinin dibinde bir parmak rakı bulunan kadehi yerine benim dolu kadehimi almış, bir dikişte içivermişti. Özür üstüne özür diledi. Onun üzüntüsü beni daha çok üzdü. O yüzdendir ki daha sonra —yine dalgınlık sonucu— iki kez rakımı içtiğinde, üzülmesin diye hiç sesimi çıkarmadım.

Adam bir derya. Bilmediği, anlamadığı, üzerinde konuşamıyacağı konu yok.

Cebinden bir beş kuruşluk çıkardı:

— Şu beş kuruşu görüyorsunuz değil mi? dedi.

— Evet...

— Şu küçücük beş kuruş...

Ceplerinde bir şey aradı, bulamadı:

— Sizde bir on lira var mı acaba?

Ben de araştırdım:

— Yirmilik var.

— Tamam, o da olur.

— Buyurun...

— Ha, bakın şimdi... Şunun üzerindeki seri numarasını görüyorsunuz değil mi?

— Evet...

— Şu beş kuruş bu seri numarasını örter mi, örtmez mi?

Bir beş kuruşa, bir numaraya baktım. Beşlik, numaranın yanında pek küçük kalıyordu:

— Örtmez, dedim.

— Yanıldınız!... Bakın!...

Gerçekten de o küçücük beş kuruş, bir sürü rakamın üzerini kapamıştı.

Bizim yirmiliği cebine atıp beş kuruşu benim elime tutuştururken:

— Sihirbazlık gibi bir şey, dedi.

— Gerçekten öyle, dedim.

Gözlerimi biraz fazlaca açarak, şaşkınlığımı bütün içtenliğimle gösterdim.

Tahmin ettiğim gibi çok dalgın adam. Benim yirmi lirayı farkedince geri getirecektir yüzde yüz. Kimbilir ne kadar da üzülecektir...

Ansızın kalktı:

— Çook, ama çok özür dilerim. Sizi rahatsız ettim, kafanızı şişirdim.

— Yoo, estağfurullah... Rica ederim... Tersine çok memnun oldum. Sayenizde hoşça vakit geçirdim.

— Teveccühünüz efendim. İnşallah yine görüşürüz. İyi geceler beyefendi.

— Size de... dedim.

Elimi sıktı, ayrıldı.

O çıkıp uzaklaştıktan sonra bir gülüşme, bir uğultu başladı içerde. Herkes bana takılıyor:

— Nasılmış Hasan efendi?...

— Hadi gene, kıyamadı da çok kesmedi senden.

Herbiri bir şeyler söylüyordu.

— Yok canım, dedim. Yanlış düşünüyorsunuz. Çok değerli bir adam o. Kusuru bir parça dalgın olmak.

— Öylediiir... dediler. İşinin de çok ustasıdır. Vergisini hiç incitmeden alır.

— Vallahi siz ne derseniz deyin. Ben hoşlandım. Tanıştırmadınız da bizi. Adı Saim'di ama...

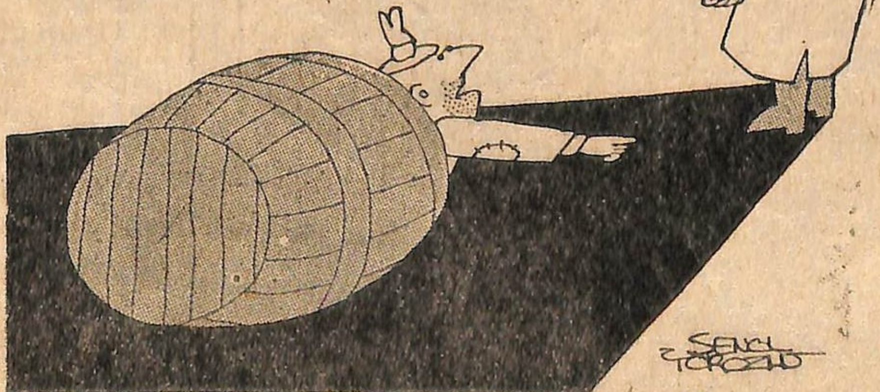
— Soyadı mı?... Soyadı «İmamoğlu».

— Nee?!. diye bağırdım. Neden daha önce söylemediniz?!.

Birden ayaklarım suya ermiş, onların dediklerine hak vermiştim. Öyle ya... Nereden bilebilirdim adamın «Müezzinoğlu» ndan bir gömlek üstün olduğunu!...

— Birçok bölgelerde kuraklık nedeniyle yağmur dualarına çıkılıyor. —

Memur — «Gölge etme, başka ihsan istemem!..»

BİRAZ BAKAR MISINIZ?

BASIN GÖREVİNİ YERİNE GETİRİYOR MU?

SON günlerde herkes, gazetede aradığını bulamadığından yakınıyor. Herkesin de sıkıntısı başka başka.

Bir futbol hastası, «Olur mu?» diyor, «Ben bu gazeteyi sırf dört sayfayı spora ayırdığı için alıyorum. Gene de golü kimin attığını, hattâ bazan maçın kaç kaç bittiğini bile yazmıyorlar.»

Bir başkası, sevdiği fıkra yazarının son günlerde keçilere iyice yol verdiğini anlatıyor. «Bu adam,» diyor, «eskiden ciddî ciddî yazılar yazardı. Bugünkü yazısında salatalık turşusunun nasıl kurulacağını açıklıyor. Hele geçen hafta, yedi gün devamlı olarak kedilerin cinsel hayatları üzerine burçların etkilerini yazdı. Anladık, bilginin her türü değerli ama, bu kadarı biraz fazla oluyor.»

«Ben her Tanrının günü üç gazete alırdım,» diyor başka biri. «Ama artık tamam. Bitti. Burama geldi. Bugün gazete getiren çocuğu sopa ile kovaladım. Neden mi? Buyurun: Bu iki gazete aynı günün. Şu yangın haberine bakın. Birinde zararın yüz milyon olduğu yazılı, öbürüne sorarsanız, çıktıktan beş dakika sonra söndürülmüş yangın. Üçüncü gazete ise yangından bahsetmiyor bile. Çünkü gelen tekzip yazıları yüzünden haber yayınlayacak yeri kalmamış.»

«Benim derdim ilânlar,» diye dert yanıyor bir başkası. «Haberi okuyorsunuz. Altında (Sonu yedinci sayfada) diyor. Yedinci sayfayı çeviriyorsunuz, alay eder gibi bütün sayfayı kaplayan bir ilân: Aklın varsa gazoz iç!»

Bir sinemaseverin üzüntüsü Türkân Şoray:

«Artık hiç yazmıyorlar Türkân Sultan'ın boynunun, ya da ayak bileğinin nasıl olduğunu. Lûtfen söyleyin, gazetelere biraz daha çok resmini koysunlar Türkân Şoray'ın. Hattâ mümkünse bir sayfayı her gün Türkân Şoray'a ayırsınlar. Bir de sorun bakalım vaadettikleri Türkân Şoray ilâvesini çıkartmaya ne zaman başlayacaklarmış.»

Birçok başkaları da ortak dertlerini dile getiriyorlar:

«Gazetelerde okunacak bir şey yok,» diyorlar. «Bir yığın yazı var, resim var ama okunacak şey yok. Basın görevini yerine getirmiyor.»

Lûtfen hanımlar beyler, karamsarlığı bir yana bırakalım. Hiç gazete bulamayanlar da var yeryüzünde. Sonra içinde okunacak şey yoksa, gazete gazetelikten çıktı mı demektir?

Hem bütün kusuru gazetede aramak doğru mu? Okuyucu olarak bizlerin hataları yok mu hiç? Bir defa çoğumuz elimize bir gazete aldığımızda ne yapacağımızı bilmiyoruz.

Okurlarına hizmet yolunda kendi kendisi ile yarışı gelenek haline getirmiş olan derginiz, yine üstüne düşeni yaptı. Ünlü gazetelog Matbû Öz. punto'nun bu konudaki aydınlatıcı yazısını sunuyoruz.

GAZETE NEDİR, NE DEĞİLDİR?

Sevgili okurlar... Gazetenin ne olduğu pek önemli değil. Ne olmadığına gelince efendim, gazete çocuk oyuncağı değildir. Bir gazete bir liradır ve parayı hiçbirimiz sokaktan toplamıyoruz. Bu yüzden, gazeteye gereken önemi vermeliyiz.

İlkin, gazetenizi masanın üstüne güzelce yayın. Bir elinizde makas, hediye kuponlarını tek tek kesin. Ümit her zaman iyi bir şeydir.

Kuponları kesilmiş bir gazete, içi boşaltılmış tavuk gibidir. Yâni pişirilmeye hazırdır. Bunu sözün gelişi söylüyoruz. Yoksa gazeteden yemek yapmak mümkün olsa bile, üstündeki haberler taş gibi oturur kalırdı midede. Beyin fesadından sonra bir de mide fesadına uğrardık.

— Şu sandığa bir göz atalım... Bakalım seçim var mı?..

Şimdi, uçak yapabilirsiniz gazetenizden. Kayık da yapabilirsiniz. İsterseniz oturup bir şapka yapın başınıza. Bunu bendeniz denedim. Güneşten korunmak için birebir. Ama ıslanınca dağıldığı için yağmurda pek işe yaramıyor.

Birçokları, gazeteleri biriktirip bakkala ya da kasaba satmanın kazançlı bir iş olduğunu sanırlar. Değildir. Yüz gazete üç liraya gider. Sayın okuyucu da doksanyedi lira zarara uğrar. Ayrıca aynı gazeteyi kasaptan et fiyatına geri almak da cabası...

Kırılan cama gazete yapıştırmak, sobayı gazete ile tutuşturmak, pilâvın tane tane olması için tenceresinin üstüne gazete kâğıdı örtmek, rafları gazete kâğıdı ile kaplamak, fare deliklerini gazete ile tıkamak, gazete ile sinek kovalamak, yelpazelenmek, paket yapmak, sürahi temizlemek, kışın ayağınız üşümesin diye pabucunuzun içine birkaç kat gazete kâğıdı koymak; her gazete okuyucusunun bilmesi gereken küçük fakat akıllıca buluşlardan sadece bir kısmı. Hayâl gücünüzü kullanarak daha birçoklarını kendiniz bulabilirsiniz.

Eğer sizlere yardımcı olabildimse, ne mutlu bana.

Hepinize iyi haberler dilerim, sayın gazete okurları.

M. Ö.

SONUÇ OLARAK...

Konuyu gerektirdiği biçimde ele alabildiğimi umarım dostlarım. Şimdi izin verirseniz şakayı bir yana bırakalım. Basın, toplum hayatının en önemli unsurlarından biridir. Genelleme yapmak budalaca olur şüphesiz ama, gazetelerimizden bir kısmı, balık bile sarılamıyacak durumda. Gazeteyi yaşatan okuyucudur ve okuyucunun, bulduğu ile yetinmek yerine, gerekeni istemek hakkıdır.

Lûtfen hep birlikte biraz düşünelim bu konuda, ne olur!

Ciddiyetle.

Sulhi DÖLEK

MİSTER DOLAR VURULDU!

Banknot Borsası'nda
Vuruldu Mister DOLAR!
Poliste ve basında
Bazı ipuçları var...

Kurşunu yemiş DOLAR
Ne yazık ki saçından...
Polis Herr MARK'ı arar
Bu cinayet suçundan...

Bıçak izi de buldu
Cesedi inceleyen...
Tanıklara soruldu,
Şüpheleri çeker YEN...

Sıkıştırdı kahrından
Herkesi başkomiser.
Görgü tanıklarından
Mösyö FRANK çekimser.

Soruşturma yapılıp
Parmak izi alındı;
Rapor verdi Adli Tıp
Dosyası pek kalındı.

Geldiler erken erken
DRAHMİ ile DİNAR;
Biri cinayet derken
Biri diyor intihar...

Tanıklardan nihayet
İfade verdi ŞİLİN.
MARK'ı suçlarken LİRET
YEN'i suçlar FLORİN...

Yakalandı votkayı
Çekerken duble duble;
Savcılıkta vakayı
Yanlış anlattı RUBLE...

Fırsat budur diyerek
Gene yaptı bir hatâ;
Gülerken gevrek gevrek
Mahkemeye PESETA...

Savcılık en nihayet
Başvurdu STERLİN'e;
Der: «Ne sağlar cinayet
MARK'la YEN'in eline?»

YEN durmaz, dalgalanır
Para piyasasında.
LİRA'yı gören sanır
Hâlâ DOLAR yasında...

Bu DOLAR cinayeti
Geçti arapsaçını;
Yüksek Hâkim Heyeti
Düşürdü birkaçını...

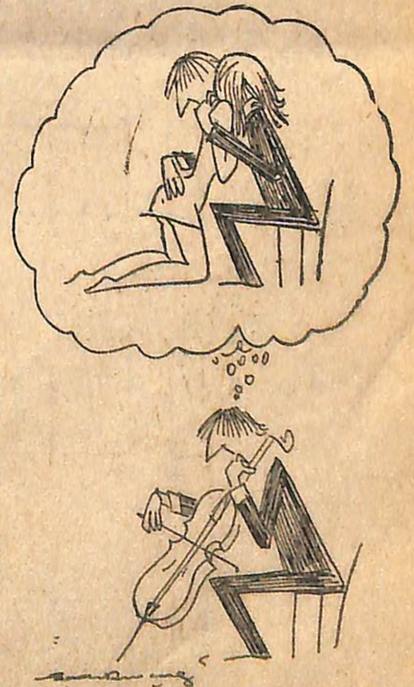
DOLAR'ın oğlu SENT'e
Aman değmesin nazar;
Giderek kentten kente
Arıyor ÇİN'de pazar...

Gördüğümü sanırım
Resimlerini yeni;
Adlarından tanırım
Hem DOLAR'ı, hem YEN'i...

Mukadder ÖZAKMAN

Yazısız

Yazısız

— Buna göre iki portakal koyar mısın?... Hak geçmesin, biri kocama, biri bana!..

Ekmekler eksik gram

— Bu sefer de fazl

MODERN ATASÖZLERİ

— İ —

- İçi beni yakar, dışı seni. Ama bizim kızın talibi çoğaldı, mini etek giyeli...
- İki cambaz bir ipte oynamaz; iki lider bir partide barınamaz!
- İki çıplak, çıplaklar kampına yaraşır...
- İki dinle, bir söyle, sevgili kaynanam üzme!
- İki el bir baş, pahalılık dargelirli vatandaş içindir!
- İki gönül bir olunca dosta düşmana eğlence çıkar.
- İki kamçı, bir kuyruk; vatandaşın eli kolu bağlı, esnaf t a-şına buyruk!

PAZARTESİ :

Tombala gibi

Habere bakın:

«Almanya'ya işçi gitti, dişçi çıktı.»

Dünya dediğiniz ne ki?... Tombala torbası gibi bir şey. İstediğiniz değil, şansınızda olan çıkıyor içinden.

«İşçi olacağım» derken dişçi olursunuz.

«Doktor olacağım» derken ayakkabıcı olursunuz.

«Mühendis olacağım» derken, amele olursunuz.

Öyle akıl almaz bir şeydir ki bu, «Mahvoldum» diye aç sefil dolaşırken kendinizi yüksek mevkilerde de bulursunuz.

Örneği az mı?

SALI :

Ne düşündüler acaba?

Fransa'ya otomobiliyle 146 kilo baz morfin sokmaktan sanık CKMP. senatörü (şimdi senatörlüğü de kalmadı ya) Bayhan'ın, iki celsede karara bağlanan duruşmasından bir sahne:

Yargıç sorar:

— Daha önce Fransa'ya gelmiş miydiniz?

Bayhan:

— Hayır, hiç gelmedim.

— Fakat polis raporlarına göre 1971 yılında üç kez Fransa'ya gelmiş, üçünde de Marsilya'da kalmışsınız.

— Evet, üç gelişimde de Marsilya'da kaldım.

— Fransa'ya hiç gelmediğinizi söylemiştiniz az önce?...

— Marsilya'nın Fransa'da olduğunu bilmiyordum.

— Suç konusu uyuşturucu maddeler de, oturduğunuz koltuğun içinde bulunmuş.

— Biraz sertçeydi ya, koltuğun içinde uyuşturucu madde olduğunu bilmiyordum.

— Nasıl bilmezsiniz?

— Ben Niğde'de otururum, vallahi başka yerde olan bitenlerden haberim olmaz.

İkinci celsede karar açıklanır:

— Onbeş yıl hapis, dokuz milyon lira para cezası!...

Şimdi hep birlikte düşünelim bakalım. Bu cezayı niye verdiler?

Suçunu sâbit mi gördüler...

Yoksa, «Dünyadan haberi olmayan bu senatörü bırakırsak, milletine yazık olur» mu dediler?

ÇARŞAMBA :

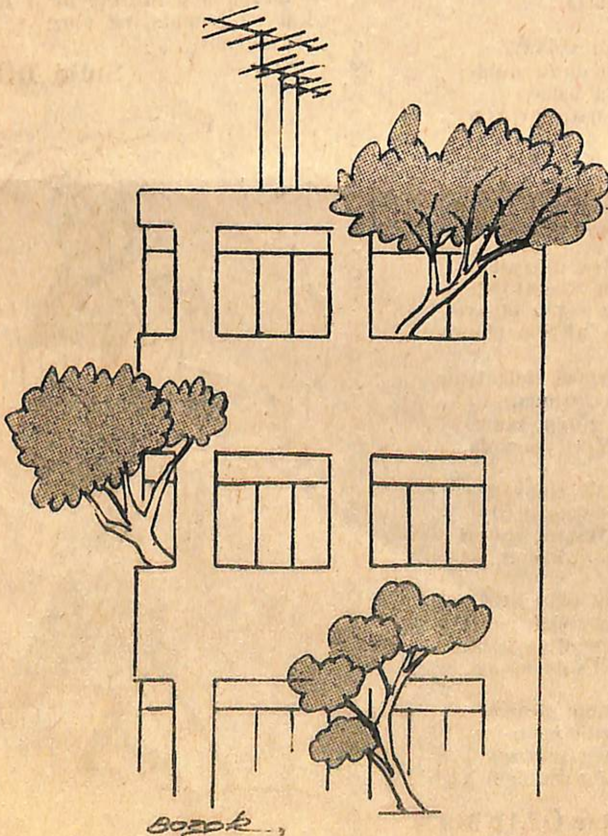
Bolluğu görünce

Yayın hayatına yeni başlayan bir günlük gazete hemen başlığı koyup, sütunu açmış: «Garip icatlar ve buluşlar».

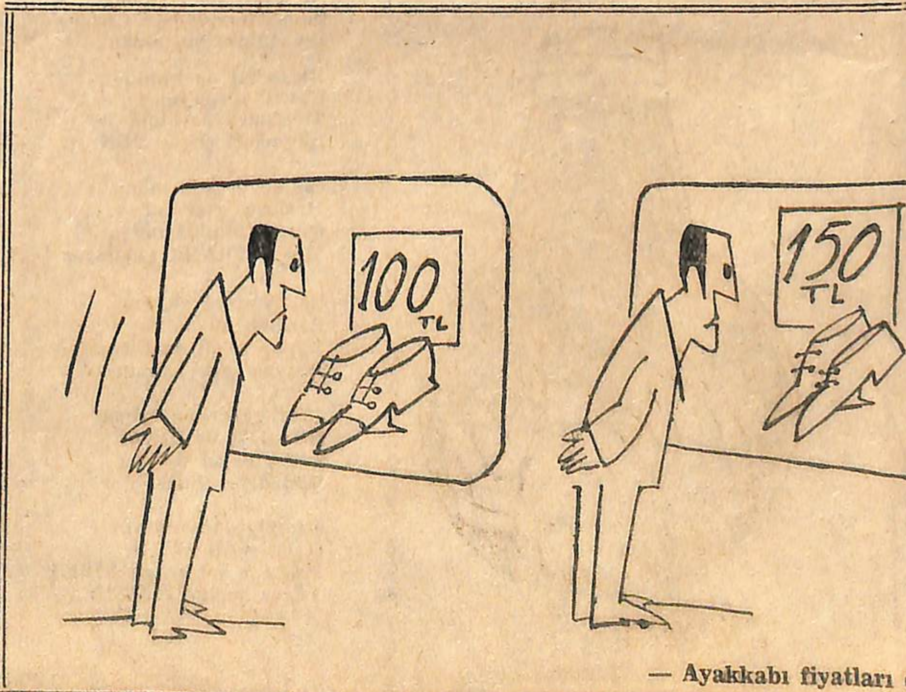
Hele şu günlerde malzemeden çok ne var? Alırsın kalemi eline, yazarsın dövüne dövüne: 1973 Türkiye'sinde Kadri Eroğan isimli bir parlamenter ülkeyi huzura kavuşturmak için «15 profesörün ipini çekeceksin, bu iş bitecek» formülünü bulmuştur; enerjinin kalkınmadaki önemini bilen sayın bakan Kodamanoğlu, «Her üç ampulden birini söndürürsek, bir yılda epey elektrik cereyanı biriktiririz» diye buyurmuştur.

Y

G

— Her ailenin yılda bir ağaç dikmesi için kanun hazırlandı. —

— Ayakkabı fiyatları

...kıyor. — Gazeteler —

...ajlı çıktı karıcığım!..

— Pahalılık, halkı ruh ve sinir hastası yapıyor. —

...Dİ

...N

PERŞEMBE :

Tebrikler

18 yaşındaki İsveç'li bir kız, İsrail'deki doğum kliniklerinin birinde başarılı bir operasyonla 100 gram ağırlığında, nur topu gibi bir esrar dünyaya getirmiş.

Dünya, olayı nasıl karşılayacak bilmeyiz ama, biz AKBABA olarak bu doğumda emeği geçenlere alenen teşekkür eder, genç anneye «Geçmiş olsun» deriz. Ve doğduğu yere nasıl girdiğine hâlâ akıl erdiremediğimiz nevzata bizim «Topane»yi zan altından kurtardığı için mutluluklar dileğiyle şükranlarımızı iletiriz.

CUMA :

Olur elbet

İşte bir açıklama daha: Sözde işsizliğin nereden geldiğini ortaya çıkaracaklar.

«Türkiye'de yılın üçte biri tatille geçiyor.»

Bir o kadarı da hastalık, özel izin, salgın tedbiri, bayram...

Zırnık kalmıyor yıldan!

CUMARTESİ :

İlerde görün

Kurdukları işportalarla Berlin caddelerini Mahmutpaşa yokuşuna çeviren Almanya'daki hippiler, gördükleri manzara karşısında ne yapmaları gerektiğini bilemeyen yetkililere, «Biz bu işi İstanbul'da öğrendik» demişler.

İşportacılık diye bir meslek türü bilmediklerinden, yasalara önleyici tedbirler de konmamış ki çaresine baksın adamlar. İstanbul'da gerçekten var mı, yok mu diye kalabalık bir inceleme heyeti gönderecekler.

Ondan sonra olacakları bir düşünün siz.

Heyet üyeleri günlerce şehrimizde kalmış, gereken incelemeleri yapmış ve kimi salep güğümünü, kimi süt güğümünü, kimi limonata güğümünü kaptığı gibi, Berlin Belediyesine istifayı çakıp, bir de bakıyorsunuz «Issıcah ıssıcah» diye bağrışarak icraata başlamış!

PAZAR :

Karara göre

Urfa Belediyesi bir karar vermiş ki, ceza desek değil. Vergi desek değil. Hani «Gözdağı» desek daha yerinde olur galiba.

Ne yapacaklarmış biliyor musunuz? Bundan böyle ölen kimselerin defin ücretlerini, ailelerinin maddî durumlarına göre biçecekmiş.

Canınız çeksin de ölün bakalım! Yaşamaktan da güç bir şey oldu.

Ailenizin parasına mı kıyarsınız, canınıza mı kıyarsınız?

Aklınız varsa bir ikibuçukluğu gözden çıkarır, ölmeden önce muhtardan bir fakir ilmühaberi uydurmaya bakarsınız.

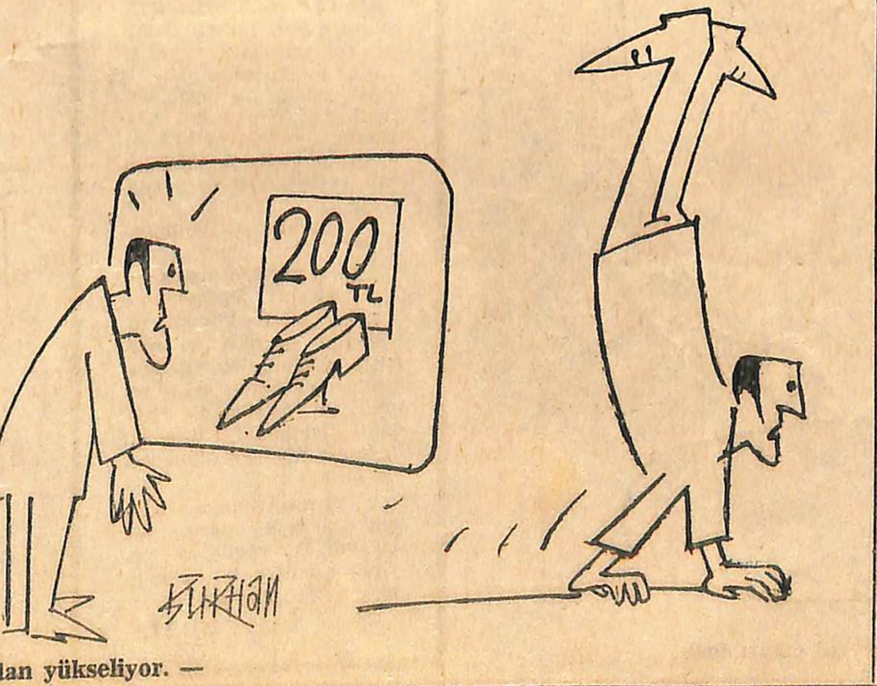
Vedat SAYGEL

MODERN ATASÖZLERİ

— İ —

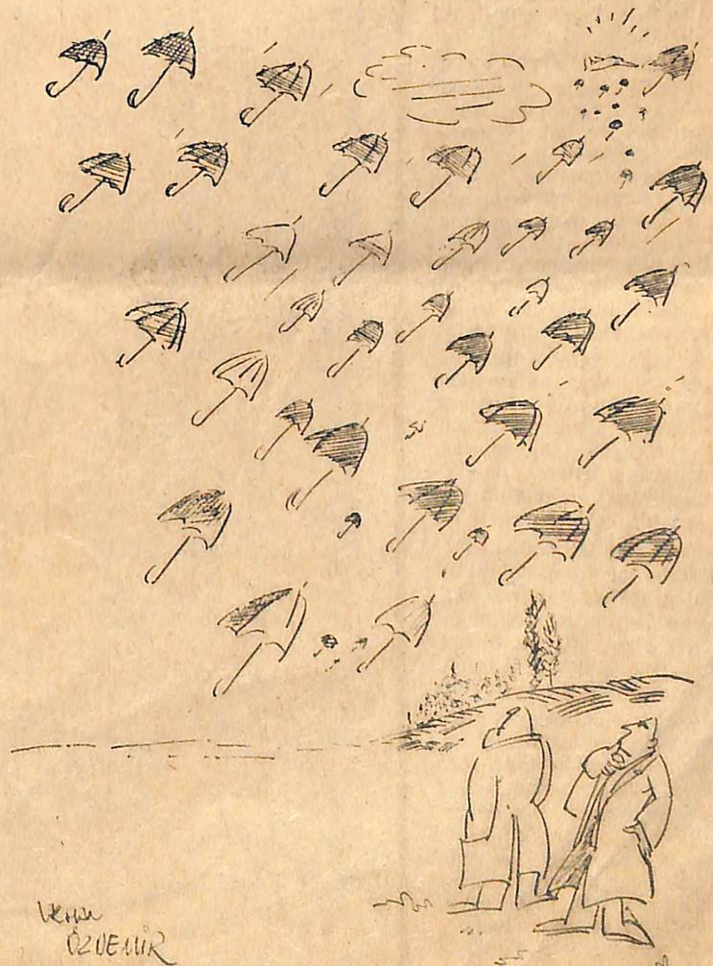
* İki lider bir partiyi parçalar.
* İki su bir ekmek yerini tutar, eğer çeşmeler akarsa...
* İki rüya bir gerçek yerini tutmaz, ne kadar zengin de olsa...
* İki taş çatarlar, ev diye satarlar...

Erhan TIĞLI

...lan yükseliyor. —

«Yağmur bombası» için giden heyet döndü. — Gazeteler —

— Bana öyle geliyor ki yanlış bomba aldık!..

SİROPİ'nin SARMASI

SİRAPİ; tombulca, gözleri birbirine yakın, kırkbeş beden, yemek yapmaya çok meraklı, kazak, kaşkol, atkı, hırka örmekten gözleri astigmat olmaya çok müsait bir tanıdığımız ahpabının kız kardeşidir. Bilhassa yemek tarifleri üzerine ağzı sulanarak izahat vermeye bayılan Sirapi, her eve lâzım bir tip olması yüzünden pek sevilir. Ahbaplığına diyecek yoktur. En müşkül hâdiseler bile Sirapi için güllâç yutmak kadar kolaydır. Evin içinde bir dolmuş süratiyle dönüp yaşlı beyefendiye hizmet etmek onun büyük zevkidir.

Aslında küflüdür Sirapi haaa... Evlenmemiş olmasının avantajı ile sandığında güneş yüzü görmemiş altınları vardır. Geçenlerde mâruf kuyumculardan Kevork Gümüşyan'ın oğlu Yetvart'a onu istemişlerse de Sirapi idealindeki erkeğin Yetvart olmadığını bağırarak mamasının yüzüne haykırmıştır. Haykırmıştır ama aile Sirapi'nin mürüvvetini görmek için var gücüyle çalışmışlar, fakat Sirapi'nin inadı karşısında suspus olmuşlardır. Suspus olmalarının önemli bir sebebi de Sirapi'nin çok kati ve azimli konuşması olmuştur.

Sirapi şöyle diyordu:

«— Ey küçük bir hevesi aşk sanan mamam, biraderlerim Vartan ve Varujan... Göklerden kalbine bir his dolmuş ise, hayatımın bilâkis böyle maddi bir sebeple mahvolmasına hayır demiş olmamdan ileriye gelmektedir. Daha biraderlerim evlilik bağına bağlanmamışlar ise benim Yetvart gibi bir divane tarafından iğfal edilmeme göz yummaya kalkmanızı protesto edorum. Prenses Margeret bilem kalbinin feryatlarıyla kavrularak mamasına neden karşı çıkmışıdır zo?... Çünküm bir genç kız kalbinin sahibini bulamamış ise bedbaht cimasına bir sebep yokudur. Papaz Eftim efendi geçenlerde benim günahımı çıkarmış ise, «Kızım Sirapi sen bir melâike olarak dünyaya gelmiş isen hiçbir erkekle hayatını birleştirmeyesin» demişidir. Bırakın beni hayâllerimin girdabında mahvolayım... Lâkin, mehramet edip de sizin teklifinize he der isem b... yerim. Vartan ve Varujan eğer benim biraderlerim ise o Yetvart denen herifi bu haneden içeriye sokmazlar. Son sözüm hayır ise evet demek değildir...»

Sirapi'nin bu kati konuşması çok tesirli olmakla beraber aile meclisi gizliden gizliye Yetvart'la kızı baş göz etmek için plânlar kurmaya başlamışlardı. Çünkü Yetvart aileye damat olarak girerse, zaten zengin olan ailenin durumu daha kuvvetlenecekti. Yetvart ayrıca bütün çirkinliğine rağmen çok güzel bezik oynuyordu. Vartan ve Varujan'ın onunla bezik oynamak hevesiyle kız kardeşlerini harcamaya kalkmaları da çok acıydı.

Sirapi kendi etrafında kurnaz bir komplonun çevrildiğini hissediyordu. Aile içinde artık evlenme lâfı edilmiyordu ama kokusu hâlâ etrafta dolaşıyordu. Sirapi ancak zekâsıyla bu işin üstesinden geleceğini anlamıştı. Onun evin içinde bir de yardımcısı vardı: Zeliha. Evlâtlık Zeliha, Sirapi'ye deli gibi tapardı. Çünkü Sirapi geçen yaz onu Florya'da boğulmaktan kurtarmıştı. Zeliha'ya öl dese Zeliha ölürdü. İşte muttakta yalnız kaldıkları bir gün Zeliha heyecanla haberi yumurtladı:

«— Yarın akşam Kevork ile oğlu Yetvart bize yemeğe geliyorlar...»

Sirapi bu haberle portakal rengini aldı:

«— Ne deorsun, doğrudur?»

«— Tabii... Mamanla ağabeylerin konuşurken duydum...»

«— Demek hâlâm benim ilen uğraşorlar. Gelsinler.. onlara öyle bir oyun edeceğim ki bir daha geleceklerine pişman olacaklardır.»

«— Ne yapacaksın?»

«— Sarma yapacağım zo... O Yetvart denen köstebek herifin sarmaya bayıldığını duymuş isem bu fırsatı kaçırmamalıyım.»

İşte bu konuşmalardan otuzaltı saat sonra Kevork Gümüşyan ve yakışıklı oğlu Yetvart, ellerinde bir demet kırmızı gülle misafirliğe düştüler. Yetvart'ın üstünde yeni yaptırdığı gümüşî bir takım, babasının üstünde ise yirmi senedir giydiği ve yeni benzinle sildiği kahverengi elbisesi vardı. Zeliha onların şapkalarını, şemsiyelerini alırken Yetvart sırıtarak sordu:

«— Tekmil aile efradı evdedir, yoksam bir kısmı yokudur?»

«— Hepsi evdeler efendim. Matmazel Sirapi size kendi elleriyle sarma da yaptı.»

«— Fevkalâdedir. Sarmaya bayılmış isem Sirapi'ye daha çok bayılmışımdır.»

Babası patavatsız oğlunu dürttü:

«— Hentsin nesin? Ne münasibetsiz herifsin zo. Hiç izdivaç edeceğin kız için böyle lâflar edilir?...»

Baba oğul salona girdiler. Madam Siranuş, Vartan ve Varujan onları hararetle karşıladılar. Tokalaşma faslından sonra Yetvart elindeki çiçekleri göstererek:

«— Matmazel Sirapi nerdedir? Bu güllerin tanesine beşer lira vermiş isem gayetle tazedir. Kendim prevzante etmek istemiş isem neden Sirapi ortaya çıkmoor?...»

Vartan lâfa karıştı:

«— Mutfaktadır evlâdım. Sizin sarmayı sevdiğini bilmiş ise onu hazırloor... Sirapi'nin sarması çok meşhur ise bir iyen bir daha yemişidir...»

Kevork Gümüşyan gülümseyerek:

«— Fevkalâde bir ikramdır» dedi. «Her haldem bugün bu söz kesmesini bir katî karara bağlar isek iki aile için de hayırlı olur deorum...»

«— Haklısınız mösyö Kevork» dedi mama. «Lâkin kız inat edoor...»

«— Yetvart teverrümden ölsün isteor?... Böylem ya kışıklı bir koca nerden bulacak zo?... Üstelik de düstabandır...»

Bu konuşmalar yemeğe kadar devam etti. Sirapi meydana çıkmadı. Uzatmayalım, sofraya buyurun lâfıyla birlikte oturuldu. Yetvart Sirapi'nin elinden yiyeceği sarmanın hayâliyle yerinde kıvranıyor, elinde olmayarak çatalını tabağına vuruyordu. Neyse biraz sonra Sirapi büyük bir tepsi içinde sarmayı getirdi. Dumanları tüten sarmanın kokusu ortalığı bir anda kapladı. Yetvart burnunun, havada koku almış bir köpek gibi gezdirerek:

«— Yârabbi bu ne leziz kokudur zo... Matmazel Sirapi'nin sarmasından yemek şerefine nail olorsam, çok müteşekkirim ve heyecanlıyım.»

Sirapi sırıttı. Herkese kendi eliyle sarma dağıttı. Fakat bilhassa Yetvart'ın önüne irice bir kaç parça koydu ve:

«— Mösyö Yetvart» dedi. «Bu sarmayı yiyince kendinizi bambaşka bir âlemde bulacaksınız. Çatalınızı derhal sarmaya daldırınız.»

«— Mersi...»

Ortalık bir anda mesut bir havaya bürünmüştü ki Yetvart'ın heyecanla sarmaya daldırdığı çatalı ve ağzına attığı ilk lokmayla ağzının burnunun karışması ve yerinden fırlaması bu mesut havayı dağıttı. Yetvart avazı çıktığı kadar haykırarak:

«— Bööğ bu nasıl sarmadır?... İçim kalktı zoo. Bunun içindeki nedir?...»

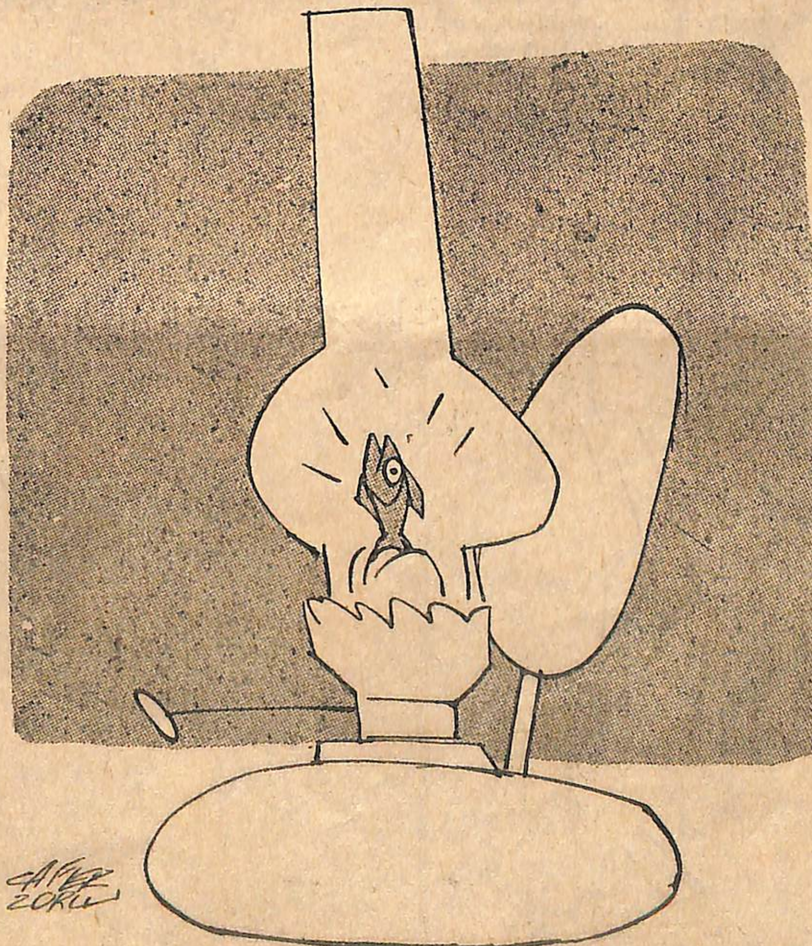
Sirapi gayet soğukkanlı bir sesle cevabını yapıştırdı:

«— Tadından anlamadın?...»

İşte o günden sonra ailede Sirapi için evlenme lâfı bir daha edilmedi. Sirapi'nin sarması da muhitte günlerce konuşuldu. Babası ne kadar ısrar ettiyse de Yetvart ne yediğini söylemedi. Kevork, oğlunun manyak olduğunu sanarak:

«— Sen ne kepaze adamsın zo» dedi. «Sarma harikaydı. B... yemiş gibi yüzünü ne diye buruşturup beni rezil ettin zo?..»

Suavi SÜALP

— Denizlerimizden petrol çıkarılacak. —

Sizin için

Yazısız
(Seçkin TEMUR)

REKABET

Sınıfta öğretmen, küçük Metin'i tahtaya kaldırmıştı:

— Bana bak, dedi. Metresi 5 liradan 8 m. kumaş alıyorsun, kaç para vereceksin bana?

— 35 lira.

— Anlamadım oğlum. 8 metre kumaş satıyorum, metresi 5 liradan. Kaç para vereceksin bana?

— 35 lira, öğretmenim.

Öğretmen kızdı:

— Amma budalasın, hiç derse çalışmıyorsun. Git köşeye ayakta dur, cezalısın.

Metin köşeye giderken; öğretmenin, arkadaşı Hasan'ı tahtaya kaldırdığını görünce, yanından geçen çocuğun kulağına fısılda, dı:

— Bana bak Hasan, bir lira fazla verirsen, kafanı patlatırım.

Halûk DİKMEN
M.T.A. Kampı P.K. 39
SALİHLİ

SOYALIM MI?

Gece iki acemi hırsız kararsızca dolaşırken bir dükkânın önünde dururlar. Biri:

— Soyalım mı? diye sorar.

Tam o sırada arka sokakta dü. dük sesleri duyulur.

Diğeri korka korka:

— Mıstık, der, istersen kabuğu ile yiyelim!..

A. Orhan DAĞDELEN
Bakkal Ali Kaymaz eliyle,
K. Sinan — Bakırköy/İst.

— Buba, anam accıh yağ istiğ!..
(Nevzat ERYILMAZ)
Erenköy Etem Efendi Cad. No. 16/5 — İst.

MUHARREMİN FAZİLETİ

Yaşlı imam, her zamanki beyaz çerçeveli, siyah saplı gözlüğünü, kocaman burnunun ucundaki tümseğe tutturup hutbeye çıkmış, malûm duaları okuduktan sonra cemaate dönerek:

«— A ehali iyi diynen... Bu ay ne ayı biliyo musunuz?... Bileniniz de vadu belki, hıı... Zabah muharremin biri, hıı...»

Hem de iri vücutlu olan hoca, cahil cemaatin kafasına iyice sokmak için olacak, her sözünün sonunda, bakışlarını gözlüğünün üzerinden cemaatin üzerinde şöyle bir dolandırıp, kuvvetlice «Hıı» diyordu.

«— Muharremin faziletinden bahsedeceğim, hıı... İnsin, cinsin, böcünün, börtünün, her şeyin ilki kim biliyo musunuz? Hıı... Ben size söyleyin. Allah ilkin Âdem babamızı yarattı. Kupkuruydu dünya ilkin. Tin tin tinleyodu ilkin... İyi diynen, tenüke gibi tin tin tinleyodu, hıı... Onu canlattı Allah, Havva'yı da böyle yarattı... Her mahlûkata secde edin, dedi. Ona şeytan secde etmedi kâfir. Dedi ki Âdem'e, ne dedi biliyo musunuz? Hıı...»

Hoca, ejder gibi kabarmış, derken «Hıı, hıı...»

Birisi kalkıp «Biliyorum» desin, kolay mı?

Devam ediyordu hoca:

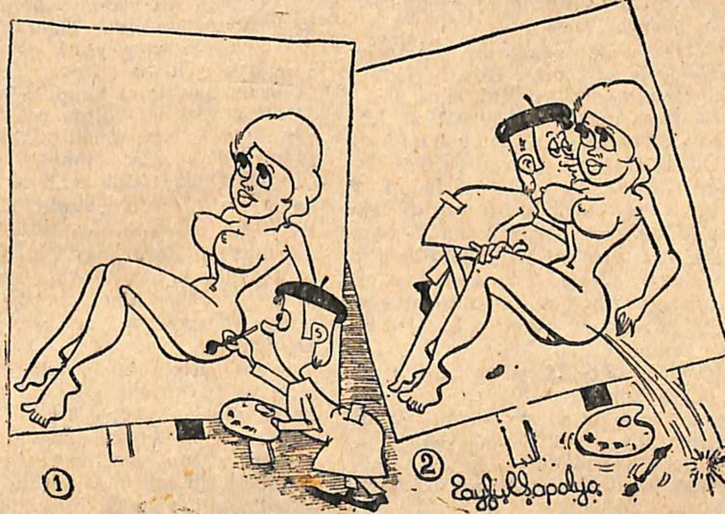
«— Yaa, bilmezsiniz, hıı... Nohut ağacından yemen, dedi... Şeytan gandudu, gandudu bunları bizi ganduduğu gibi. Hıı... Onlar dinlemedile yedile... Govdu cennetden onları. Hıı... Allah cümlemizi şeytanın vesvesesinden gorusun...»

Sözlerinin doğruluğunu da şöyle belirtiyordu:

«— Bu gonuşmaları ben deyon sanman, bunlar hep kitâbî bunlar. Hıı...»

Muharremi bundan iyi bilen varsa söylesin,
Tanrı bizi faziletin hissedarı eylesin!
Tin, tin, âmin...

Öğr. Nurettin GAZİBEYOĞLU — Kastamonu

Yazısız (Tayfur ŞAPOLYO)

SIR SAKLAMA

Duyduğu herhangi bir olayı veya başkasına ait bir sırrı, hemen ilk rastladığına atlatmazsa, sıkıntıdan patlayacak raddelere gelen bir tanıdığımla sokakta karşılaştım. Koluma girerek:

— Sana bir şey anlatacağım, ama sakın kimseye söylemiyeceksin, dedi.

— Aman kardeşim, bana anlatma; ben sır saklayamam.

Hayretle sordu:

— Sahi sır saklayamaz mısın?

— Saklayamam.

— Yâni şimdi sana birisi hakkında bir şey söylesem, benden duyduğunu hemen başkasına anlatır mısın?

— Hemen.

— Hay Allah kahretsin, sen de tıpkı benim gibisin...

Veysel KARASOY
PTT. memuru — DEMİRCİ

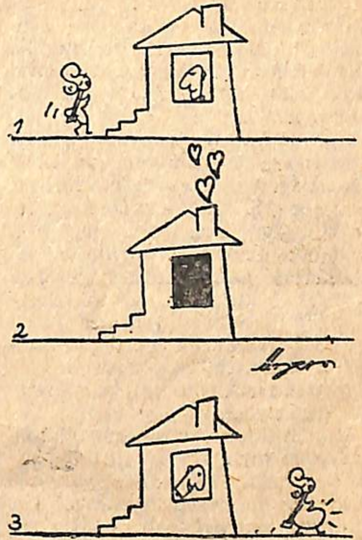
HİCRET

Unutmadım, yediğin naneleri
Attığın kazıkları...
Hele,
Et diye yutturduğun kemikleri.

Unutmadım veresiye defterini
Hafızamın almadığı
Rakamlarla kabartıp,
Önüme sürüştüğünü.

— Hele maaşıma zam gelsin de
Bulursun beni,

ATTİLÂ KANBİR
Plevne M. 6. Muh. No. 139 — Ank.

Yazısız
(Üner AYDINOĞLU)

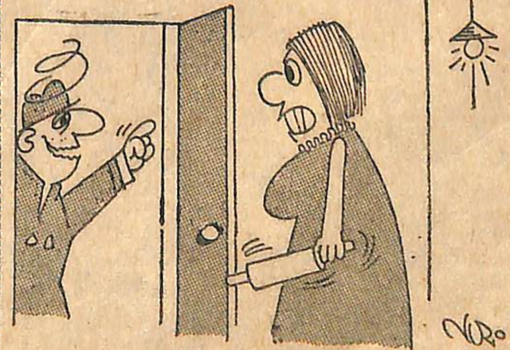
VERESİYE KESTANE

Ne olduysa kazara
Yolum düştü pazara
Bağırıyor pazarcı
Tanrı halim sen acı
Elma yüzyirmi beşe
Yine oldu beleşe
Elmalar sulu - sulu
Bizler de Tanrı kulu
Hey elmacı birader
Altı okka tartıver
Çağırıyor bir çocuk
Yaklaştım çabuk - çabuk
Bursa'nın kestanesi
Okka gelir tanesi
Kalmadı gidiyoruz
Bedava veriyoruz
İster misin bey âbi?
Bursa'nın kestanesi.
Yalvarıyor pazarcı:
«Yok vallaha kazancı.
«De, kaç kilo istersin?
«Vereyim mi ne dersin?»
Zaten geçen ay başı
Eksik aldık maaşı
Parasız pazardayız
Bu ay yine dardayız
Sorma halim «ne» diye
Atsam yemez kediye
Kaçak mısın be âbi
Sonra versen n'olur ki?
Ayağımız çukurda
Kilitlendik Bağ - Kur'da
Veresiye kestane
Aman ne de mestane.

* * *

Kurtlu çıktı pişmanım
Vermem yesin düşmanım
Ne kap kaldı ne kacak
Yüzlerine bakacak
Çarşamba, cumartesi
Göremedim teresi
Ne iz kalmış ne eser
Bir kurt var, hâlâ gezer.

A. ORHAN DAĞDELEN
Bakkal Ali Kaymaz eliyle,
K. Sinan, Bakırköy/İST.

— Dur karıcığım, sana öyle bir yalan uyduracağım ki bana hak vereceksin!..
(Nuri BİLGİN) — İst.

— O dediğiniz yer, yürüyerek Gönen'den bi kırkbeş dakika çeker. Asıl adı «Tozuakça» ymış ya, dilden dile denişe denişe «Tuzakçı» olmuş, çıkmış. Yolun yarı yerinde bi de kuyusu vardır «Yılanlı Kuyu» derler. Suyu yoktur ama kuyudur işte. Söylentiye göre...

Tüm kahve halkı oyunu sohbeti bırakmış, yaşlısıyla genciyle Necip ağanın ağzının içine bakıyordu. Heheeey bre, ne bilgili adamdı şu Necip ağa! İl il, ilçe ilçe, bucak bucak avucunun içi gibi biliyordu Anadolu'yu. Hem de gelenekleri, görenekleriyle... Fakirlikleri, zenginlikleriyle...

— «Erzurum» de, Erzurum'u anlatsın; «Edirne» de, Edirne'yi...

Uğraşılarıyla, iklim şartlarıyla, her şeyleriyle...

«Yılanlı Kuyu» efsanesini dinleyenlerden biri:

— Maşallah bilmediğin yok ağa, dedi. Bu yerleri askerlikte mi gördün, kitaplardan mı belledin?

Keyifli keyifli sigarasını tüttüren Necip ağa:

— Ne gezer oğul, dedi. Askerliği burada yaptım. Okumak dersen, mektebe medreseye ömrümde adım atmadım. Ne gördüysem, kasabanın garip Hazsan'ı sayesinde gördüm.

— Hasan... Hasan... Hangi Hasan bu?

— Yerliler tanır. Almanya meselesi çıkınca, ilk giden işçilerin arasına onu da kattıydık. Kendine kalsa yerinden kımıldayacağı yoktu ya, Allah razı olsun Şerif ağadan. Garip dediğimiz oğlanın durumu yürekler acısı o sıra. Başında ne ana var, ne baba, ne de sırtında sağlam bir urba... Bir gün biri karnını doyurup yatacak yer veriyor, bir gün başkası... Hani Allahtan korkup yemeğe çağırmayı akıl etmesek, günlerce boş kursakla dolaşır, açlığını kimseye belli etmez. Aylarca sokakta kalsa kimsenin kapısını çalıp, «Yatacak bi yer verin» demez. Ardına katıp evine götürürsün de, yemeğe oturtmak, yatağa yatırmak bile mesele olur. İşte o Şerif ağa günlerden bir gün:

— Şu garibi gayrı bir baltaya sap yapmanın zamanı geldi arkadaşlar, dedi. Kasabanın büyükleri olarak bizler elinden tutmazsak, perişan olur gider zavallı!

— Vallaha olur, dedik. Olur a, iş güç sahibi nasıl yapacağız? İş yapacak adamın biraz yırtık olması, girgin olması gerekir. Oysa bizimki içine kapanığın biridir. Yüzüne baksan yüzü kızarır. İki lâf edeyim desen, başını eğer önüne, büzülür kalır.

— Açılır dedi Şerif ağa. Onun ezikliği bize karşı. Yaban illerine gider, kendini tanımayan insanların arasına girdi mi öylesine değişir ki, karşılaştığımızda biz bile tanıyamayız!

— Aman ağa ne yapıyorsun sen? Bizim aramızdayken aç gezen oğlan yaban illerinde kimden bulur, yer? Mazallah lokmasını ağzından kaparlar da açlıktan öldürürler garibi!

Ne dedikse dinletemedik Şerif ağaya. Aklına uyduk, aramızda gereken parayı uydurduk, bi de kuvvetli torpil bulduk, kasabanın garibini dehledik Almanya'ya. Bir kaç ay geçti geçmedi, başladı mektup yağmaya oğlandan. İlk yolladığından, işe başladığını öğrendik. İkincisinden, ev tuttuğunu... Üçüncüsünden yemeyip içmeyip kazandığı parayı bir kenara attığını... Hasret kaldığı ana baba sevgisini kasaba halkına bağlamış oğlan. Sanki soran varmış gibi ay sonu geldi mi, eline geçen paranın hesabına kuruşuna dek bildiriyor.

Gittiğinin üçüncü yılında:

— Eh, dedi kasabalı. Bizim garip oğlan dünyalığını yaptı. Şimdi iş kala kala yuvasını yapmaya kaldı.

— Yanaşır mı bakalım evlenmeye? Şerif ağa:

— Gel şunun ağzını sen bir arayıver Necip ağa, dedi. Bizden çekinir ya, senden çekineceğini sanmam.

«Garip kuşun yuvasını Allah yapar» diye bir söz vardır hani, çağırdım Recep'in oğlunu, verdim kalemi kâğıdı eline, ben söyledim, o yazdı. Ben söyledim, o yazdı. «Oğlum» dedim. «Yaşın kemâle erdi. Kasabalı toplandı senin için hayırlı bir karar verdi. Vücudun sağken, hazır kenarda beş on kuruşun varken, evlenmeni münasip buluyoruz. Ne dersin?»

Cevabı aldık ki, o da bize soruyor: «Kiminle?...»

— Demek orada göz koyduğu kimse yokmuş, dedi kasabalı. Kızı bulmak da bize düştü.

Dedi ama ya burada göz koyduğu bir kız varsa?

— Olur olur, dediler. En iyisi bi mektup daha yaz.

Recep'in oğluyla bir mektup daha döşendik. «Kiminle istersen onunla olsun» dedik.

Gelen kısa cevapta, «Büyüklerim dururken seçmek bana düşmez» diyordu. «Siz kimi münasip görürseniz benim kabulüm.»

— İyi ama bizim oğlana uygun düşeni kim?

Düşün düşün, meselenin çıkar tarafı yok. Sevmeye geldi mi bizim garip Hasan'ı herkes seviyor ya, iş kız istemeye geldi mi herkes önce bir:

— Yoo, çekiyor. Bak bu olmaz. Neden derseniz, kasabanın garibi, kasabalının öz oğlu sayılır.

Bir arpacı «He» diyecek gibisinden oldu, onun da karısıyla kızı:

— Garip Hasan'a ha?... Ayol o sümüklüye kız mı verilirmiş! diyerek giden ricacıları kapıdan kovdu.

Kısa zamanda kıs isteme yüzünden tüm kasabalı küsüştü birbiriyle. Garibi adam etmek, yuvasını kurmak için can atanlar, toplantı üstüne toplantı yapanlar selâmı sabahı kesti. Bu işin peşini bırakmamaya kararlı iki kişi kaldık ortalıkta. Aşçı Yahya ile ben. İkimizin de kızı kızanı olmadığından iyi anlaşıyoruz.

— Oğlanı buraya getirtebilir misin? dedi.

— Gelir zaar.

— Güzel. Sana zahmet onunla birlikte Adana'ya kadar gider misin?

— Neden gitmeyeyim?

— Bak bu daha güzel.

Meğer Yahya'nın tanıdığı kıyamet gibi kız varmış. Yalnız çeşitli bölgelerde yaşadıklarından dükkânı kapatıp il il dolaşamazmış.

— Görücülük işini sen bana bırak, dedim. Kız tarafına dünür geleceğini bildir, gerisine karışma.

Yahya'nın Şerif ağayla öteden beri yıldızı pek barışık olmadığından, sevinçten göbek atacak nerdeyse. Önüme yemeklerin en pahalılarını koydukça:

— Şu garibi bir başgöz edelim, kızların en hoşuna gidenini koynuna verelim, görsünler bir düşkünün elinden tutmanın nasıln olduğunu, diyerek sırtımı sıvazlıyor.

Haberi iletmemizle garibin uçağa atladığı gibi gelmesi bir oldu! Geldi ya, Avrupa görmüş adam, insanların bakışlarından ortalıkta bir şeylerin döndüğünü anlamaz mı? Oğlanı aldık aramıza. O:

— Kasabadaki değişikliğin sebebi ne? diye sorar. Biz:

— İstediğin kızda aradıkların ne? diye sorarız.

— Ne diyeyim, diye boynunu büktü garip. Evleneceğim kimse zengin, ya da fakir; güzel, ya da çirkin olmuş farketmez. Erkeğinin sözünden çıkmasın, başka erkeklere bakmasın, hanım hanımcık evinin işleriyle uğraşsın yeter.

— Hah, dedi Yahya. Adana diyordum ama Edirne'deki kız sanki kesilmiş biçilmiş Hasan'ın istediği gibi yeryüzüne getirilmiş.

Bildiği kız adreslerini tutuşturdu elime, Hasan'la birlikte yollandık Edirne'ye. Açıkgöz Yahya hemen ardımızdan dayanmış mı teli «Hemen geliyorlar» diye. Gittik ki, kızın bulunduğu köyün halkı tüm ayakta. Daha adres sormadan gösteriverdiler evi. Buyur edildik. Hal, harır, yemek ikram; harıl harıl ortalıkta dönen kızlara bakıyorum, Hasan'a alacağımız hangisi diye. Kız çok ama kimisi pek küçük, kimisi Hasan'a ana olacak yaşta. Bize kahve tutanıdır desek, kadında bir surat, bir vücut, bir bakış... İnsan değil köyden, memleketten kaçar!

Kendi kendime:

— Haydi, dedim, ayakyoluna gider gibi yapayım da, birisine gelin olacak kızın kim olduğunu sorayım.

Kapının önünde karşılaştığım ceketi yamadan görünmeyen topal biri:

— Benim kız, dedi.

— Hangisi?

— Te o kahve tutanı.

Yere yığılmamak için güç tuttum kendimi. Hortlak görünüşlü olanıydı demek! Kendimi toparlamama meydan vermeden sormaz mı:

— Oğlan beğendi mi? diye.

Koştum Hasan'a. Dedim:

— Evlât, kız işte şu.

«Davran kalkalım ağa» demesini beklerken:

— Hayırlısıysa olsun, demez mi?

— Ülen oğlum, bu...

— Benim için farketmez ağa. Yeter ki gözü dışarda olmasın. Kız tarafının şartlarını bir öğrensek...

Ne denir? Çekecek olan beğendikten sonra, kalanlara halt etmek düşerdi. Ağzını aradığım biri:

— Benden duymuş olma ya, siz bu kızı kolay kolay alamazsınız, dedi.

— Neden?

Kız babası, Yahya'nın çektiği teli alınca:

— Hele bir gelsinler de kızı görsünler bakalım, demiş. Ya daha önceki̇ler gibi eve girmeden dönerler, ya da «Şartlarınızı öğrenelim» derler. İş gelip şarta dayandı mı, bu memlekette bizim kızdan başka evlenecek çağda kız kalmadığını gösterir. Eee, bu da bir bende olduğuna göre, yok pahasına bağlamam kızı.

Kızın amcasının ağzını bir arayayım dedim.

— Hepsini bilmiyorum ama bildiklerimi söyleyeyim, dedi. Önce İstanbul'da kızın üstüne bir apartman katıyla, babasına bir traktör...

— Bir dakika, diyerek fırladım bizim oğlanın yanına:

— Oğlum durum böyleyüen böyle...

— Katı taksitle alırım, traktörü Almanya'dan yollarım, demez mi?

Çıldırmak işten değil:

— A teres, kızın nesine veriyorsun bunca şeyi?

Koştum kızın amcasına:

— Başka?

Kızın ağabeyine de bir otomobil istiyormuş. Artık garanti cayardı bizim oğlan. Bir koşu bildirdim yeni isteği.

— Markası ne olacakmış?

Ay, katil olacağım! Sorduk, öğrendik, geldik söyledik. Onu da kabul etti. Kızın babası:

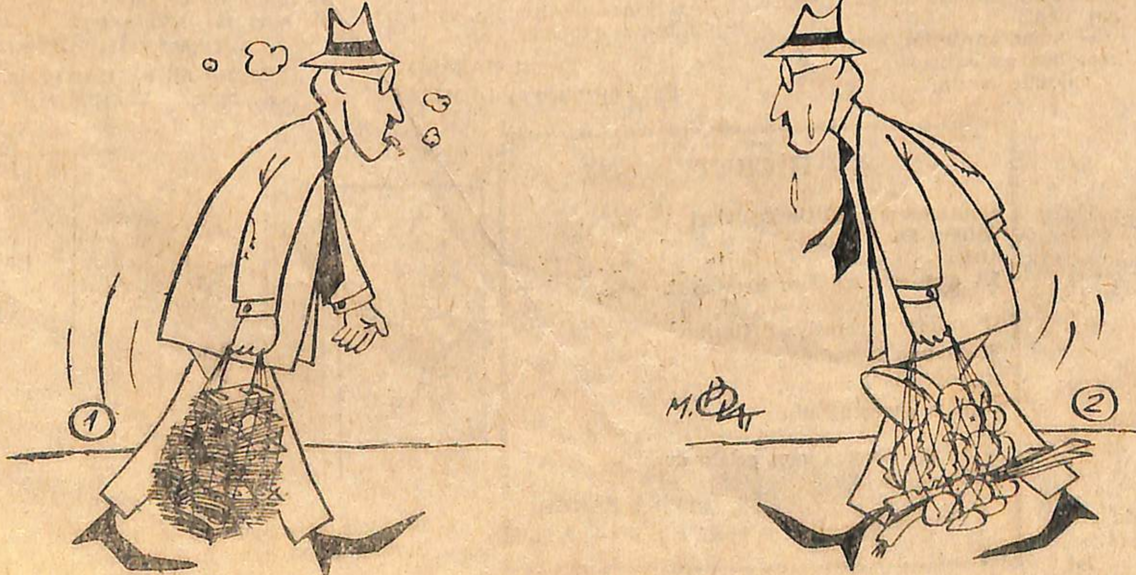
— Bu kadar değil, dedi. Bizim bir de ortak toprağımız var. Ortağın hissesini almamız şart.

— Alırız, dedi garip Hasan.

Anası da bazı şeyler istiyormuş. Söylediler, Hasan yazdı. Söylediler, yazdı.

Hani sıra söz kesmeye gelmiştir değil mi? Oysa gelmemiş daha:

— Düşünelim, kararımızı Yahya efendiye bildiririz, deyip uğurladılar bizi.

Yazısız

Çok geçmeden de geldi kararlarını bildiren mektup: «Kardeşim Yahya» diyordu. «Her istediğimize peki diyen bu oğlanı gözüm hiç tutmadı. Pazardan bir eşek alırken bile sahibinin istediği fiyattan sonra, alıcı eşeği bir güzel muayeneden geçirir, pazarlığa sonra girişir. Alıcının bu kadar körüne ben kız verip, evlâdımın başını yakamam!»

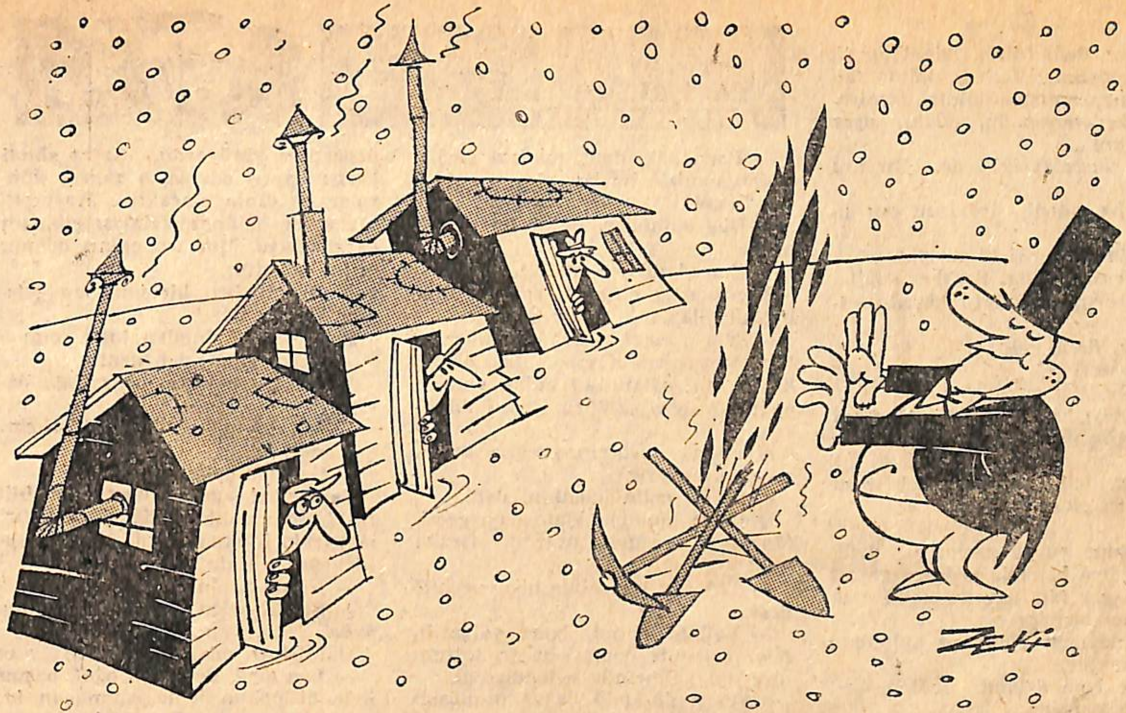
— Eee, dedi dinleyenler. Sizin garip ne yaptı?

— Ne yapacak, dedi Necip ağa, elimizde adresler var ya, beni yanına alıp Doğu'dan Batı'ya Kuzey'den Güney'e yurdun dört bir tarafındaki kızlara bir bir baktı.

— Hâlâ beğenemedi mi içlerinden birini?

— Karar veremedi, dedi Necip ağa. Son bir kız gösterdik, süsle püsle kraliçe yap. Babası zengin mi zengin. Bir şey istemediği gibi altına araba veriyor, istediği katı döşüyor, fakat bu sefer de bizimki altından ne çıkar acaba diye düşünüyor. İzin alıp gelsin hele... Beğenmezse bir de Ardahan seferi yapacağız çaresiz.

Vedat SAYGEL

«Mart kapıdan baktırır... Kazma kürek yaktırır!..»

YELPAZE

REFİK ERDURAN

NEREDE FOKLUK...

DENİZ enginlik, temizlik, özgürlük timsalidir. Karalardaki insan dertlerinden, çekişmelerinden, rezilliklerinden uzak, apayrı bir dünyadır. Kötü bir şey bulunmaz denizin içinde.

Ne demişler:

— Denizden baban çıksa ye!

Yâni bütün deniz yaratıkları da içinde yaşadıkları ortama lâyık, cici, temiz şeylerdir...

Öyle değil mi?

Değil!

Kıyılarımızda sulara dalıp serinlemeye çalışan bütün vatandaşlarımızın pek iyi bildikleri gibi, denizlerin fiziksel temizliği çoktan tarihe karıştı. Şimdi denizlerin, hattâ okyanusların «ruhsal» saflığı da tehlikede. İnsanoğlu en özgür, en zeki, en zararsız ve sevimli deniz yaratıklarını bile kendi edepsizliklerine karıştırmayı başarmış bulunuyor.

Dünyanın en güvenilir haber kaynaklarından CBS Radyo - Televizyon şebekesi geçen hafta açıkladı:

Amerikan Deniz Kuvvetleri bizim paramızla yarım milyar lira harcayarak birtakım balina, fok, yunus gibi memeli deniz hayvanlarını sualtı harekâtı ve casusluğu için uzmanlık rütbesine yükseltmiş.

Şaka falan değil bu; bütün büyük donanma komutanlıklarının hesaplarını altüst eden bir askerî başarı!

Hawaii Adaları açıklarında yapılan denemelerde üç tonluk balinalar okyanusun dibine mayın döşemiş, yahut oraya döşeli mayınları zincirlerinden söküp denizin yüzüne çıkarmışlar.

Dünyanın insandan sonra en zeki canlısı olan yunuslar ise James Bond'a parmak ısırtacak marifetler gösteriyorlarmış.

Amerikan donanmasının uzman yunusları için karmakarışık askerî emirleri anlayıp en ince ayrıntılarına kadar yerine getirmek işten bile değilmiş. Söz gelimi:

— Şu gemiyi yabancı balık adamlardan koru! diyormuşsunuz.

Görevli yunus birliğinin üyeleri hemen söz konusu geminin çevresinde nöbet tutmaya başlıyor, dipten yaklaşan yabancı balık adam olursa hemen geminin omurgasındaki özel bir düğmeye basarak alârm veriyor, sonra saldırıp yabancıyı suyun yüzüne çıkmak zorunda bırakıyorlarmış.

Bu sonuncusunu başarmak için başvurdukları usuller arasında yabancı balık adamın ayağından finleri çıkarmak, yüz maskesini sıyırmak, hava hortumunu dişleyip kesmek gibi ince teknikler varmış.

İsterseniz bir yunusun ensesine kibrit kutusu kadar bir haberleşme âleti takıyor, beş millik bir menzil içinde hayvanı dilediğiniz noktaya gönderip geri getirebiliyormuşsunuz. Hâfızaları da zekâlarından aşağı kalmadığı için yunuslar başlangıcıyla bitimi arasında bir ay geçen görevleri bile başarabiliyorlarmış.

CBS şebekesinin bildirdiğine göre bu işler çoktan deneme aşamasından çıkmış, gerçek harekât alanına girmiş. Uzman yunuslar yabancı limanlarda demirli duran Rus denizaltılarının omurgalarına minicik casusluk âletleri takmış, haftalarca sonra denizaltılar aynı limana dönünce o âletleri yerlerinden söküp geri getirmişler.

Amerikan donanması rakip denizaltıların nerelere gittiklerini, ne kadar derine daldıklarını, ne miktar nükleer yakıt kullandıklarını falan öğrenivermişler o sayede.

Bir de «kamikaze foklar» hikâyesi var. Söylentiye göre sırtına torpil bağlı foklar düşman gemilerine bindirip patlamak için yetiştiriliyorlarmış.

En tuhafı, Amerikan kamuoyunun bütün bu konuya tepkisi. Kimse çıkıp da «Yahu, insanoğlu ne yırtıcı, ne amansız yaratık oldu ki denizin dibinde yaşayan hayvanları bile yardıma çağırarak başka insanların canını almaya çalışıyor» demedi.

Amerikan yorumcuları, hayır dernekleri, gazetelere mektup yağdıran öfkeli vatandaşlar falan haldır haldır neyi protesto ediyorlar, biliyor musunuz?

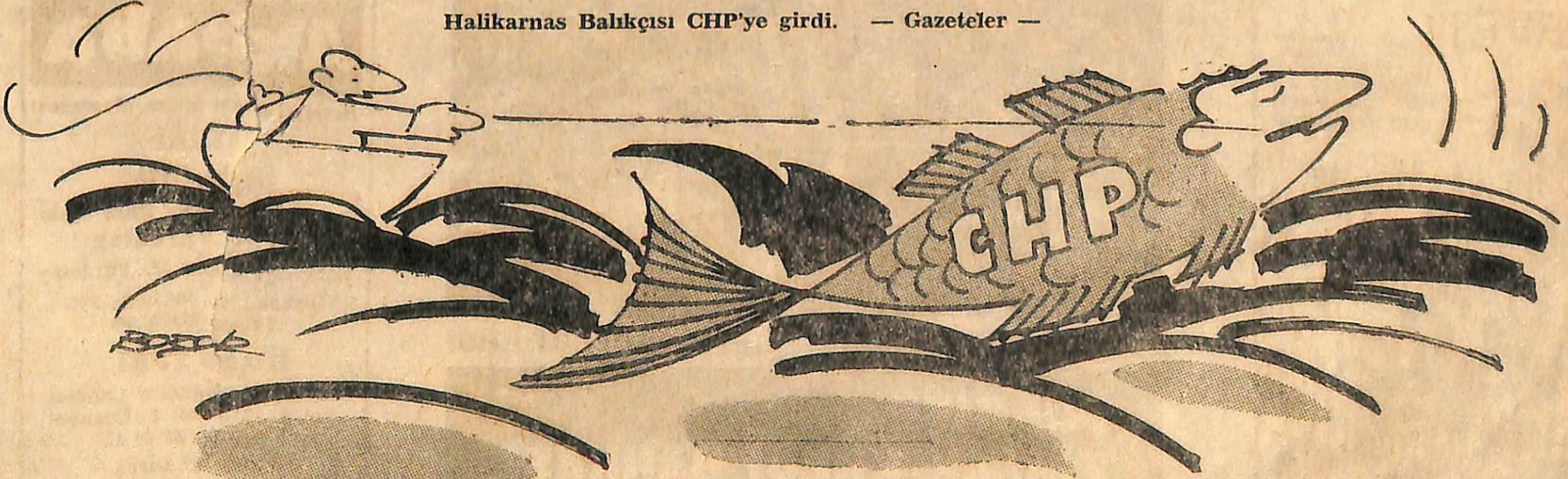
Balinaların, yunusların ve fokların tehlikeye atılmasını!

Özellikle «Deniz Hayvanlarını Koruma Derneği» Amerikan donanmasına karşı dâva açacağını bildirdi...

Yârabbi, İnsanları Koruma Derneğini kim, nerede, ne zaman kuracak?

Refik ERDURAN

Halikarnas Balıkçısı CHP'ye girdi. — Gazeteler —

«Bu balık başka balık!»

— Heye, dedi İdiris. İstediğim yimekleri yiyom... Gabak dolma, biber dolma, domates dolma, garnıyarık, pilâv, taskebabı, pilâki, ciger tava, yahni...

Sonra sustular ikisi de. Bir ara İdiris:

— Buba, dedi, isdersen eve gidek...

— İlkin şu herifi bi göriyim...

Çok beklemediler. Kırkbeş dakika sonra Murtaza gözüktü köşeden. İdiris:

— Aha, dedi, geliyor.

— Bu mu?

— Heye...

Halo dayı kalktı ayağa... Murtaza ilerden görmüştü İdiris'i. Daha karşıdan:

— Lan, dedi, hiç bir erkek evini bırakır da gider mi?

İdiris:

— Depme vurdu garnıma, dedi, sona da ben bakkala gedince gapıyı açmadı, get lan deyyus dedi. Çok yalvardım açmadı...

Halo dayı, Murtaza'nın kolundan yakaladı:

— Dur hele delânnı, dedi.

— Sen kimsin?

— Bubası...

— Halo emmi?...

— Heye... Lan baa bak, lan Allahsız, lan gâvur, lan vucdansız, niye yakdın lan benim oğlanı, hı niye yakdın? Bulamadın mı lan başga adam avradıyın bacısına, hı bulamadın mı?

Halo dayı, Murtaza'nın boğazına elini atmıştı... Murtaza:

— Dur emmi, sıkma emmi, diye bağırıyordu.

İdiris de:

— Yapma buba, o benim avradımın bacısının gocası, diyordu...

Murtaza, bir ara Halo dayının elinden kurtuldu. Geriye çekilerek:

— Bak emmi, dedi, senin yaşına hürmet edip elimi kaldırmıyorum, bir kaldırırsam emmiliğini memmiliğini dinlemem ha...

Halo dayı tekrar üstüne yürüdü Murtaza'nın:

— Lan, dedi, lan bu oğlan bir hafdadır ne yimek yir, ne de uyur be... Yakdınız avrada oğlanı, sona da govdurdunuz...

— Kendi gitmiş vallahi dayı...

İdiris tekrarladı:

— Depme attı garnıma, sona ben bakgala gedince, açmadı gapıyı...

Murtaza:

— Eyi oğlum, dedi, insanın karısı kendisini bir kere kovmakla, hiç gider mi?

İdiris sustu amma Halo dayı konuştu:

— Lan, dedi, seni avradın kaç sefer govdu evden?

— Eee emmi, dedi Murtaza, hani insanın sinirli olduğu zaman olur, evlilikte idare etmek gerek...

Halo dayı:

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

— Bana bak, dedi, madem girdin araya, temizle bu işi...

— Nasıl?

— Düş önümüze, götür bu oğlanı evine.

— Ben şimdi işe geldim...

Ahçıbaşı da çıkmıştı sokağa, dinliyordu olanları... Halo dayı:

— Yörü, dedi, düş önümüze!...

Vallaha garışmam sona... Lan bu ne haldır lan, oğlanı saf bulup yimeğe doğrayın bâri... Yörü düş önümüze...

Murtaza, ustanın gözüne baktı, sonra ötekilere:

— Hadi, gelin bakalım, dedi.

Otobüse bindiler. Halo dayı geçti, Murtaza'nın yanına oturdu. Orada bile:

— Yok mu lan sende hiç vucdan? dedi.

— Vallahi emmi, bana yalvardı, beni evlendir dedi, ben de tuttum onu dul baldızımla evlendirdim...

— Ne? dedi Halo dayı otobüsün içinde, dul mu?

Dul mu sözünü öyle bağırmıştı ki, tüm başlar bu ihtiyar adama çevrildi. Halo dayı, arkasındaki koltukta oturmakta olan oğluna döndü:

— Lan bi de dul ha...

Sonra tekrar Murtaza'ya döndü:

— Lan, dul bi avrat nasıl herifini govar evden?...

Murtaza, yere bakarak:

— İki de çocuğu var!... dedi.

Halo dayı, öyle bir:

— Abooov, çekti ki, biletçi bile bu sesi duyunca:

— Maşallah hiç sıtma görmemiş, dedi...

Halo dayı, oğluna döndü tekrar:

— Lan İdiris, dedi, isdiyon mu bu avradı daha?

Hemen, bir koltuk ötede, kendi bölmesinde oturan biletçi cevap verdi bu soruya:

— İstiyor istiyor... dedi.

Ondan sonra hiç konuşmadı Halo dayı... Durakta indiler, dar sokaklardan geçtiler... İdiris, Murtaza ve babasının ardı sıra içinde tatlı bir ürpertiyle yürüyordu. Şayet şimdi karısı kapıyı açarsa, o zaman dünyalar kendinin olacaktı... Murtaza'nın evine geldiler. Karısı çıkmadı karşılamaya. Murtaza onları odanın birine oturttu:

— Durun, ben bir konuşup geleyim, dedi.

Halo dayı, kolundan tuttu onu:

— Gaçıp getme ha, dedi.

Murtaza, ters ters baktı Halo dayıya:

— Sen de amma adamsın haa emmi, dedi.

— Get, tez getir habarı...

Baba oğul, suskun oturdular. İdiris, bu odaya ilk geldiği günü hatırladı, rakı içtikleri günü, Seher'i öptüğü ânı... Halo dayı:

— Nerde senin ev? diye sordu.

— Şurda arkada, yüzelli liraymış ayda...

Halo dayı, cık cık cık etti:

— Lan oğul, dedi, lan oğul, başını öyle bi bokun içine sokmuşun ki, Allah gurtarsın... Ben derim ki, hemen şincik, lan gel gidek derim... Hem dul, hem iki çocuk...

— Çocuğun birinin adı İlhan, birinin de Şakir...

— Sen de onların bubası?

— Heye...

— Üç boğaz, bi de sen, etti dört boğaz, yiter mi para? Hadi hadi gidek oğul, bak bubanı dinne, gideek... Heç sevmedim ben bunnarı... O senin eyi dediğin esger arkadaşıyın gözleri de fıldır fıldır, anasını bilene gandırır dürzü, gözü pozuk... Gah da gurtul bunnarın elinden...

— Yok buba, ölürüm sona...

— Dul avrada?

Murtaza girdi içeriye. Yüzü asıktı. Halo dayı hemen:

— N'oldu? dedi.

— Seher ona bir şey söylemiş, dedi...

— Baa dedi, get bubandan para al, dedi...

— Eee, diye baktı Halo dayı Murtaza'nın yüzüne...

— Eeesi bu?

İdiris:

— Buban, dedi öküz alıp da napacak dedi. Birez bize yardım etsin dedi. Amma bunu çok evvel dedi.. Gavga çıktığı gün, beni govduğu gün dimedi...

Halo dayı ayağa kalktı:

— Yâni şincik eve gabul etmiyo mu bu oğlanı? dedi.

— Başka bi işe girsin diyor. Buna bulaşıkçılıktan ayda üçyüz lira veriyorlar heç yeter mi bu para, haklı baldızım. Ben İdiris'e söyledim, inşaatlarda çalış dedim...

İdiris:

— Eee yimek, dedi... Ordan beleş yimek veriyorlar...

Halo dayı:

— Benim yanımda çalışır, dedi...

— İyi, diye cevap verdi Murtaza...

Halo dayı:

— Peki, nolacak şindi? diye sordu...

— Hiç, diyor ki Seher, bulsun kendine iyi bir iş, ondan sonra gelsin diyor.

Halo dayı kalktı ayağa:

— Lan, dedi Murtaza'ya, ben dutarsam o avradın bacağından ayırırım haa, pozmasın benim gafamı...

İdiris'in kolundan tuttu çekti:

— Hadi lan dedi, hadi gidek, bizim gahbe südü emmişlernen işimiz yok.

Murtaza:

— Emmi, dedi, çok oluyorsun ha, lâfın ucu bize dokunuyor...

Halo dayı, hızla yürüdü Murtaza'nın üzerine:

— Lan, dedi, bize dokundurmadığınız yer galmadı Allahsız, bulduğunuz guzu gibi oğlanı, vur başına, al elinden epmeğini, yiteledinız iki çocuklu dul çirkin avradı üsdüne...

İdiris:

— Gözel buba gözel, dedi.

— Yörü lan İdiris...

— Bubam bubamsın...

Halo dayı, oğlunun iki omuzundan birden yakaladı:

— Lan oğul, dedi, gendine gel lan, bunnar gâvur gibi adamlar, yarın bir gün başına kötü işler de açarlar lan. Uğraşaman sen bunnarnan oğul uğraşaman...

— Bubam bubamsın...

Halo dayı, oğlunu omuzlarından kaktırıverdi:

— Lan bişe diyecem, sen bunnara lâyıksın diyecem amma, oğlumsun, çagamsın, yanarsa gene benim ciğerim yanar... Lan be, lan belâ mı geldiniz başımıza lan be! Bişirip daşırıp gününüzü gün ediyorduk be, hay ras sataş gelmez olaydınız be!

İçeriye bir çocuk girdi, İdiris:

— Aha baba, bu Şakir işde, dedi.

Bakmadı bile Halo dayı. Çocuk geldi, İdiris'in yanına sokuldu:

— Baba, dedi...

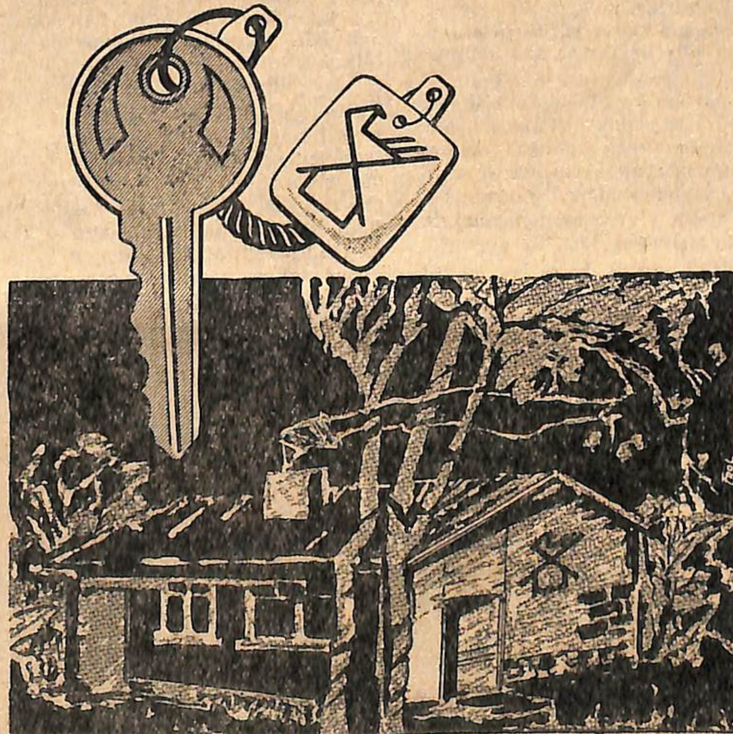
— Anan ne yapıyor lan?

— Saçını darıyor...

— Poh yesin, dedi Halo dayı...

EVET! bizim bankamız HER YERDE HER ZAMAN hizmetimizde olan TÜRKİYE CUMHURİYET ZİRAAT BANKASI'dır

(Basın: 20157 - A - 60109 — 28)

TÜRKİYE EMLAK KREDİ BANKASI

(Basın: 20166 - A - 60093 — 29)

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8 - 10, Daire: 3, İstanbul
Telefon : 22 18 11

Fiyatı: 150 kuruş.

İLÂN FİYATI : Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 lira.

Oğlunun kolundan tuttu, dışarıya çıkardı. Şakir ardından bağırdı:

— Baba nereye?...

İdiris'in ayakları gitmiyordu, çocuk değildi, ayaklarını dolaştıran, işte şuracıkta, iki adım ötede Seher vardı. Üstelik saçını da tarıyordu. Kimbilir, biraz sonra da yatağa uzanacaktı.

Durağa dek hiçbir şey konuşmadılar. İdiris, babasının ardı sıra yürüyordu. Durağa varınca, Halo dayı:

— Burdan mı binilecek mekineye? diye sordu.

İdiris başını salladı... Yine gözlerinde yaş vardı. Halo dayı içini çekti, oğluna ters ters baktı:

— Yaramaz oğlum yaramaz bunlar bize, dedi... Yörüü, şurda ne galdı ki, giderik melmeketimize, hem anan var ya, anan... Avrat datlıdır amma, ana da datlıdır. Burada galdın mı, tam galdın belle. Salmazlar seni bir daha oralara. Amma melmekete gedersen, canın sıkıldı, çalışmaya gelin buraya... Getmedim avradıyın yanına, getsem başıma belâ olacak, gıracam gapıyı girecem içeri. Amma ondan sona nolacak, avrat olan bi avrat, gocasına sırtını dön. dü mü ondan hayır gelmez, bu ki seni içeri almamış, sana gapıyı açmamış... Hadi oğul hadi!...

Otobüsün içinde de çok şeyler söyledi Halo dayı İdiris'e amma, İdiris'in bir kulağından girdi öteki kulağından çıktı... Otobüsten indikten sonra da konuştu Halo dayı... Son sözü de şu oldu:

— Yere gire öyle avrat!...

— Heye, dedi İdiris birden... Yere gire ki, yere gire...

Halo dayı, oğlunun omuzuna attı elini:

— Ha şöyle, dedi...

— Aklım erdi buba, bu avratda hayır yok.

— Yaşşa lan oğlum... Ohooo, sen parayı gazan, insan gaç dene avrat alır, gaç dene. Sen belliyon bi bu gıgırgık avrat mı var? Beğenmiyorsan Şişgo'nunkini, sana başgasını alırık. Sen yiter ki elini eteni çek şu avratdan. Yarin birgün bu avrat yayılmaya da başlar, o zaman napacan? Bana, para getir de, yayılmayayım diyecek, sen nerden bulacan parayı, göz göre göre yayılmasına ırazı mı gelecen? (Devamı var)

(İlâncılık: 928 — 30)

Dinletememiş

Kaldığı lüks otelin oda hizmetçisine yorgun olduğunu, deliksiz bir uyku çekmesi gerektiğini ve sabah saat dokuzdan önce uyandırılmak istemediğini sıkı sıkı tenbih eden müşteri, gece yarısına doğru uyandırıldığını görünce:

— Bu bir rezalettir! diye bağırdı. Hani sabah dokuzdan önce uyandırmayacaktınız!...

Ellerini oğuşturan görevli:

— Bunu itfaiyecilere söyleyiniz mösyö, dedi. Yangın sizin kata gelinceye kadar uyumanız için elimden geleni yaptım. Fakat alevler odanızı sarınca itfaiyecilere söz dinletemedim!

Keçi gibi

Uzun zamandan beri yatan hastanın son muayenesini yapan doktor, günlerdir kocasının başucundan ayrılmayan kederli kadına:

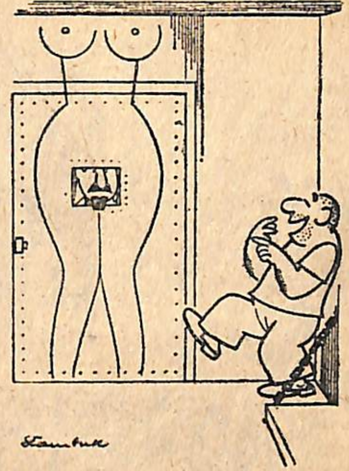
— Üzülmeyiniz madam, dedi. Göreceksiniz, yarın demir gibi ayağa kalkacaktır kocanız. Evinize gidip, dinlenin biraz.

Ertesi gün hastaneye koşan kadın ne görsün? Kocasının boş yatağının yanında doktor üzüntüden çırpınıp durmuyor mu! Ölüm haberini hemşirelerden alan kadın:

— Üzülmeyiniz, diye teselli etti doktoru. Rahmetli öylesine inatçıydı ki, her şeyin aksini yapardı!

— Biraz sabredin dostum... Sekreterim son mektubunuzu aramakla meşgul!..

Yazısız

Herkes işini bilsin

Evine gitmek için hava alanından taksiye binen kadın bir anda neye uğradığını şaşırmış, daha kapıyı çekmeden araba büyük bir hızla ilerlemeye başlamıştı. O hızla insandı, yoldu, duvardı cinsine bakmadan başlamıştı önüne çıkanı devirmeye! Güç belâ kendini toparlayan kadın kimbilir kaçıncı kazadan sonra:

— Durunuz! diye bağırdı. Şimdiye dek tam dört yayayı çiğnediniz!

Ne yaptığını iyi bilen şoför, aynı sertlikle cevap verdi:

— Rica ederim susunuz madam! Evinize gitmek sizi ilgilendirir, arabayı sürmek beni; ezilenleri saymak ise istatistik görevlilerini!...

İşin oldu

Çürüğe ayrılmak için türlü yollara başvuran genç asker adayı muayenede, şube doktoruna:

— Ruh sağlığım yaradılıştan bozuktur doktor bey, diye sızıldandı. Zaman gelir sebepsiz yere gülerim, zaman gelir ağlarım. Dalgın ve ürkeğimdir. Söz gelişi bir direğin tepesine tırmanmış olsam ve ansızın birinin bağırdığını duysam, bilinçsiz bir ürkeklikle bırakıveririm kendimi boşluğa.

Delikanlının anlattıklarını sabırla dinleyen doktor:

— Çok güzel, dedi. Sınıfınız, paraşütçü!

Vergi tiryakisi

Küçük Antoine yemekte babasına sordu:

— Beni yine ormandaki o güzel kadının yanına götürecek misin?

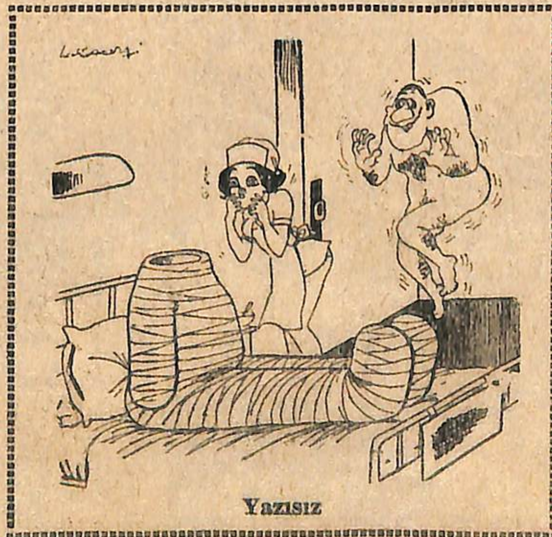
Kaşlarını çatan adamın yerine karısı atıldı:

— Hangi güzel kadının yanına yavrum?

— Ormanda babama vergi borçlarını öderken, kelebek avlamam için bana güzel pastalar veren kadına...

— Bu kadın yılda kaç kez vergi ödüyor?

— Ohoo dedi oğlan. Ne yılı?... Haftada üç kez vergi ödemek için babama randevu veriyor!

Yazısız

Maraton

Koruyucu melek, cennetin kapısında bekleyen üç kadından birine sordu:

— Hayattayken, kocanızı hiç aldattınız mı?

Başını önüne eğen kadın:

— Evet, diye fısıldadı.

— Kaç kere?...

— Sadece bir...

— O halde, ceza olarak cennetin etrafında bir tur atacaksınız!

Döndü ikinci kadına:

— Siz kocanızı kaç kere aldattınız?

— İki kere...

— Cezanız, cennetin etrafında iki tur atmaktır!

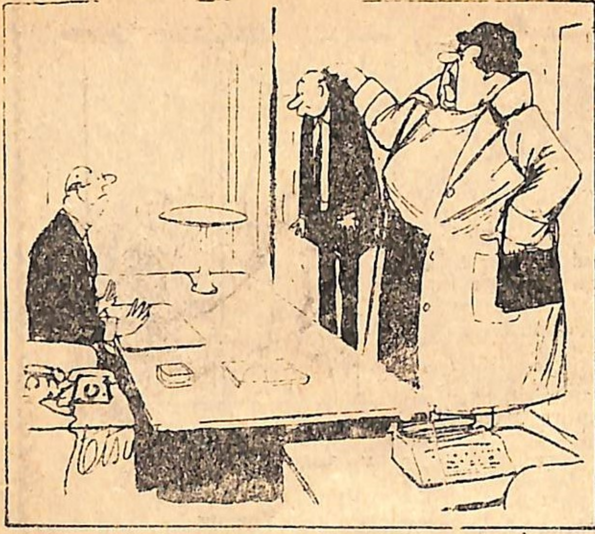
Arkasına dönen koruyucu melek baktı ki, üçüncü kadın kayıplara karışmış! Nöbetçi meleklere hışımla sordu:

— Üçüncüsü nereye gitti?

Nöbetçiler bir ağızdan bastılar cevabı:

— Bir bisiklet uydurmaya!...

Dünya Karikatürleri

-BEN KARISIYIM YALNIZ BAŞINA SİZDEN AYLIĞINA ZAM İSTEMEĞE CESARET EDEMEDİĞİ İÇİN BEN GETİRDİM ONU!

-AAAH, AH! ŞU ELLERİM ALÇIDA OLMASAYDI!.

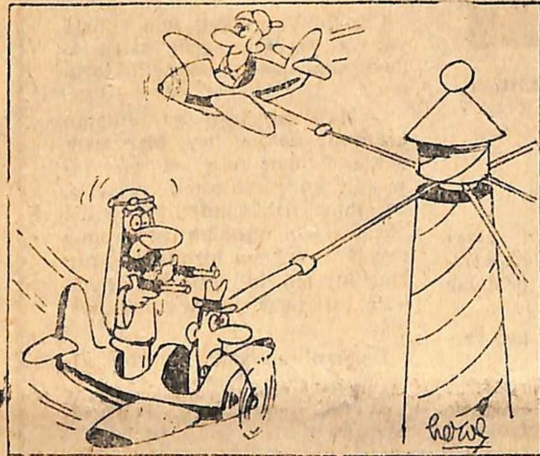
-ŞU ANDA KAPTAN PİLOT SİZE CEVAP VEREMEZ UÇUŞA HAZIRLANIYOR ÇÜNKÜ!..

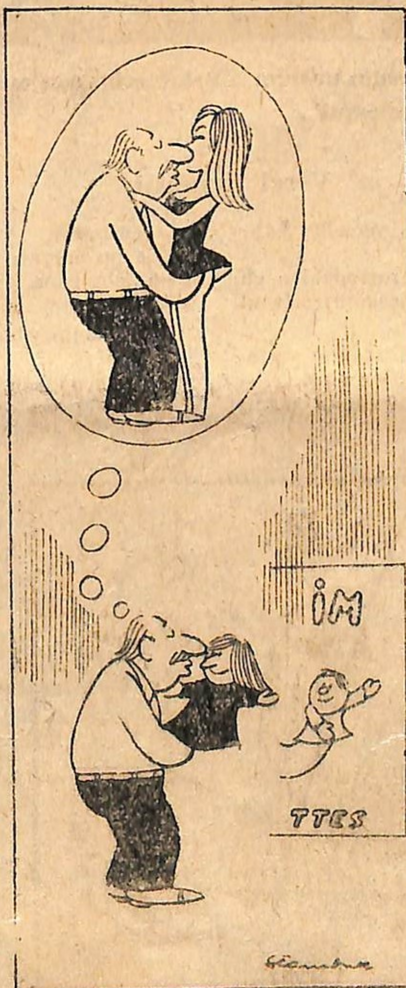
YAZISIZ

-AAA, BİR BU EKSİKTİ! BİR KAHVALTI DAHA!.

-HİÇ BİR UÇAĞA BİNEMEZ OLDUK YAHU!.

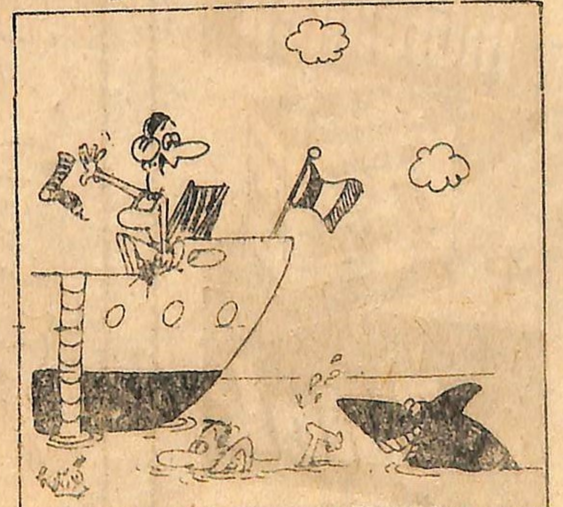
YAZISIZ

-HAVA SOĞUK DİYE YERİNİZİ ISITIYORDUM!

-BABAN MEKANİK İŞLERLE UĞRAŞIYOR. ÇEVREDE GEÇENLERİ ÖZEL BİR TELEVİZYON ALICISINA BAĞLADI!

-OH! ÇORAPLARINI YAMAMAKTAN KURTULDUM ARTIK!..

1973 yılında

50000

KİŞİYE

25 MİLYON

BANKASINDA

75 ADET
100.000 LİRA
100 ADET
25.000 LİRA

49825 TALİHLİYE
1000 LİRALAR,
1000 LİRALIK
TAHVİLLER VE
1000 LİRAYA KADAR
PARA İKRAMİYELERİ

TÜRKİYE İŞ BANKASI paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 644 — 31)

AKBABA-TOTO 6

İSİM : ....

ADRES : ....

1	2	3	4	5	6
B	E	B	B	Ş	N

AKBABA TOTO OYNAYIN, 5000 LİRAYA KADAR KAZANIN

Sevgili okuyucular,

AKBABA TOTO yarışmasının altıncısını bu sayımızda sunuyoruz. «AKBABA TOTO» yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve 5000 (Beşbin) liraya kadar kazanma şansına sahip olacaksınız.

Aşağıda 1'den 6'ya kadar numaralanmış 6 karikatür görüyorsunuz. (1'den 6'ya kadar olan bu sayılar AKBABA TOTO kuponundaki karelerin içinde de aynen bulunmaktadır.) Bu 6 karikatürle ilgili diğer 6 karikatür de çeşitli harflerle gösterilmiştir.

Buna göre hangi numaralı karikatürün, hangi harfli karikatürle ilgisi olduğunu bulup AKBABA TOTO kuponundaki 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen karelerin içine uygun harfleri yazınız. Böylece kelimeyi çözmüş olacaksınız.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz ve bir zarfa koyup AKBABA adresine yollayınız.

Okuyucularımız her hafta bir AKBABA TOTO kuponu doldurup yarışmaya katılabilecekleri gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla AKBABA TOTO kuponu oynayanlar fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz sevgili okuyucular.

